

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มกราคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ
ครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มกราคม 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

RELATIONSHIP BETWEEN TECHNOLOGICAL LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AND THE
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY OF TEACHERS IN THE
SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 2

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

January 2024

Copyright 2024 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ

ครูในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ของ ชลันธร ปานอ่ำ

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนารงค์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. ธารินทร์ รसानนท์)

..... คณบดีวิทยาลัยการจัดการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ชลันธร ปานอ่ำ, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา:	รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์
คำสำคัญ:	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี, ผู้บริหารสถานศึกษา, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 404 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ .99 และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษาเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการปฏิบัติงานทั่วไปอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.625$)

Title: RELATIONSHIP BETWEEN TECHNOLOGICAL LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AND THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY OF TEACHERS IN THE SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BANGKOK 2

Author: Chalanthorn Pan-am, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2023

Advisor: Associate Professor Dr. Achara Whattananarong

Keywords: Technological leadership, School administrators, The use of information and communication technology of teachers

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate 1) the technological leadership of administrators in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, 2) the use of information and communication technology of teachers in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, and 3) the relationship between technological leadership of administrators and the use of information and communication technology of teachers in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. The samples were 404 school teachers working in the academic year of 2022. The instruments used were the five rating scale questionnaires. The reliability of the questionnaires of technological leadership of administrators was at .99 and the use of information and communication technology of teachers was at .98. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson Product Moment Correlation statistics.

The results of the study revealed that 1) the technological leadership of administrators in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 in overall and each aspect were rated at a high level, 2) the use of information and communication technology of teachers in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 in overall was rated at a high level, when considered in each aspect, it was found that the aspect of teaching and learning management was at a high level, and the aspect of work performance was at the highest level, and 3) there was a significant positive correlation of relationship between the technological leadership of administrators and the use of information and communication technology of teachers at the level of .01 at a rather high level ($r=.625$).

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เกิดจากความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรภา วัฒนานรงค์ ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จ สมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทิวี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี และ ดร.ธารินทร์ รसानนท์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา นายคมศักดิ์ หาญสิงห์ ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมคงคา ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวก ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตอบแบบสอบถาม

ขอกราบบิดา มารดาผู้ให้กำเนิด และครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง ที่เป็นกำลังใจ แก่ผู้ศึกษาค้นคว้ามาตลอด หากคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบความดีให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชลันธร ปานอ่ำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายและความสำคัญของผู้นำและภาวะผู้นำ	9
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา	23
การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	54

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	60
ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2	61
ตอนที่ 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2	66
ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2	70
บทที่ 5 บทสรุป	72
สรุปผลการวิจัย	72
อภิปรายผลการวิจัย	73
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	90
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	91
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	92
ภาคผนวก ค ผลการหาค่า IOC	101

ประวัติผู้วิจัย112

สารบัญตาราง

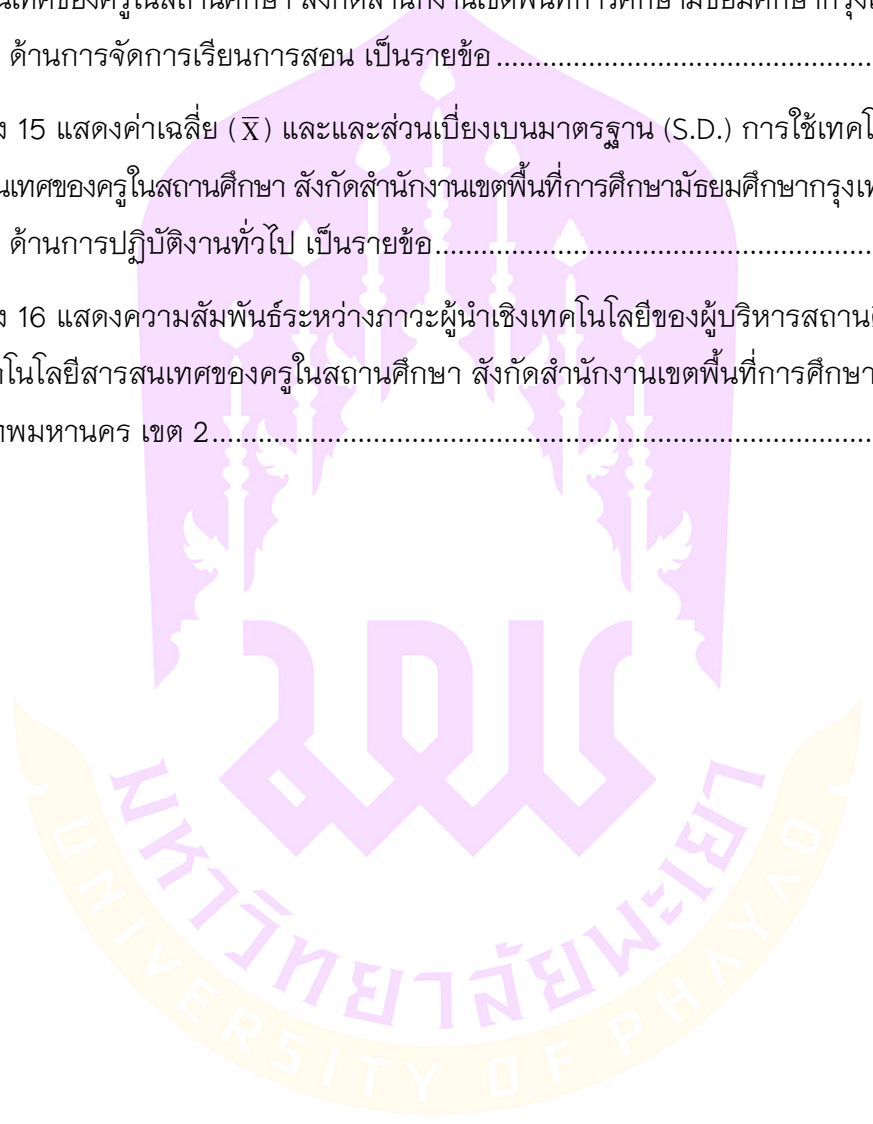
	หน้า
ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาดและจำนวนนักเรียน.....	38
ตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียนแยกตามระดับชั้นและจำนวนห้องเรียน.....	38
ตาราง 3 แสดงจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	39
ตาราง 4 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง	55
ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
ตาราง 6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทการทำงาน	60
ตาราง 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	61
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและในแต่ละด้าน.....	62
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี เป็นรายชื่อ	62
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร เป็นรายชื่อ.....	63
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....	64
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี เป็นรายชื่อ	65

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
 โดยรวมและในแต่ละด้าน.....67

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้เทคโนโลยี
 สารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร
 เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายข้อ.....67

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้เทคโนโลยี
 สารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร
 เขต 2 ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป เป็นรายข้อ.....69

ตาราง 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการ
 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 กรุงเทพมหานคร เขต 2.....70

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
---------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเข้าสู่การเป็นโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เมื่อต้องเผชิญหน้ากับปัญหาที่ท้าทายต่าง ๆ ที่รออยู่ในอนาคต มนุษย์มองเห็นคุณค่าอันหนักอึ้งของการศึกษา เพื่อนำไปสู่การมีชีวิตที่ดีขึ้นในศตวรรษใหม่ ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อการดำรงอยู่อย่างมีคุณภาพ (ทีศนา แชมมณี, 2561, หน้า 14) ด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกเข้าสู่การเป็นโลกในศตวรรษที่ 21 หรือโลกยุคดิจิทัลที่มีลักษณะทวีลักษณ์ ประกอบด้วยโลกแบบดั้งเดิมที่มีการสื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้สื่อสาร และโลกเสมือนจริงที่มีการสื่อสารกันโดยใช้สื่อสังคม ซึ่งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้เกิดความท้าทายต่อการจัดการศึกษา ให้มีการเปลี่ยนแปลงจนเกิดระบบการศึกษาอัจฉริยะ ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางการศึกษา โดยการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 หรือในยุคดิจิทัลนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, 2561, หน้า 147) เพราะเทคโนโลยีสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน และการจัดการเรียนการสอนสู่การพัฒนาการจัดการศึกษา เนื่องจากเทคโนโลยีเป็นตัวเร่งปฏิริยาที่สำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างมากมา

การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติหลักในการปฏิรูปการศึกษาของชาติในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ปรากฏอยู่ในหมวด 9 สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, หน้า 119-125) ที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยี คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ที่มุ่งหวังให้การบริการการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกวัยในระดับที่เหมาะสมกับสภาพบริบท และสภาพพื้นที่ ซึ่งตอบสนองของการพัฒนาในด้านการเข้าถึงการให้บริการและด้านความเท่าเทียม และยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งตอบสนองของการพัฒนาในด้านการเข้าถึงการให้บริการ ด้านความเท่าเทียม และด้านประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของเทคโนโลยีในการจัดการศึกษาดังกล่าว ครูซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน จึงมีความจำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานต่างๆ โดยเป็นการจัดการและแก้ไขปัญหา ดังนี้ 1) ในระดับผู้เรียน เช่น ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้เร็วขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียน และสื่อการสอนมีความหลากหลาย น่าสนใจ สามารถเรียนรู้ในทุกสถานที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์ (Anywhere, Anytime, Any Device) สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กหรือโรงเรียนในเมืองและชนบท 2) ในระดับครู/อาจารย์ผู้สอน เช่น สามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลายและมีสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทำให้กระบวนการสอนสะดวกยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนมีเวลาในการเตรียมการสอนได้อย่างเต็มที่ 3) ในระดับสถานศึกษา เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษา การติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา รวมไปถึงระบบการบริหารงานเอกสารต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ และ 4) ในระดับส่วนกลาง กระทรวงศึกษาธิการ เช่น ผู้บริหารและบุคลากรภายในกระทรวงศึกษาธิการ สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ได้อย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน (Real Time) ทำให้สามารถวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และสามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563, หน้า 10) ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสมรรถนะและทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับสถานศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้ทันต่อความก้าวหน้าในยุคดิจิทัล ดิสรัปชัน (Digital Disruption) การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน และนอกจากนี้ยังมีความรู้ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีแล้ว ยังต้องมีเจตคติที่ดีต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ความจำเป็นดังกล่าวนี้ล้วนขึ้นอยู่กับการสนับสนุน ส่งเสริม ของผู้บริหารสถานศึกษา

ซึ่งต้องมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี สถานศึกษาในปัจจุบันจึงจะต้องเป็นมากกว่าแหล่งที่มีแต่ตำราและข้อมูล แต่ควรที่จะเป็นศูนย์การเรียนรู้รอบด้านที่บ่มเพาะ สํารวจ และประดิษฐ์คิดค้น เพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งมีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้องและรวดเร็วต่อการใช้งานเพื่อประกอบการตัดสินใจต่าง ๆ

นอกจากนี้ผู้บริหารยุคใหม่ในองค์กรทางการศึกษา ควรจะเป็นผู้มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ต้องก้าวทันเทคโนโลยีอยู่เสมอ แหล่งที่มาของอำนาจจะเปลี่ยนไป มีการบูรณาการเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคลีนเนอร์ (Kleiner and Lewis, 2003) ที่เสนอว่า ลักษณะของผู้นำยุคใหม่ต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจและมองเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีทั้งในปัจจุบันและอนาคต ต้องให้ความสำคัญกับสภาวะแวดล้อม และสอดคล้องกับงานวิจัยของสจิวต (Stuart, Mills and Emus, 2009) ที่พบว่า การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในสถานศึกษาจะทำให้เกิดความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี จะมีความตั้งใจที่จะแสดงสมรรถนะด้านเทคโนโลยี โดยสำรวจจากครูใหญ่จำนวน 64 โรงเรียนในประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งครูใหญ่ต้องการเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ต้องการพัฒนาวิชาชีพ และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี แต่ข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม ที่ปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียนยังมีความสามารถทางเทคโนโลยีอยู่ในระดับต่ำมาก

ดังนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจะต้องแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้และบูรณาการในการบริหารจัดการองค์การ มีการจัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทันสมัยต่อและเพียงพอต่อการใช้งาน เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีของสมาชิกในองค์การ พร้อมทั้งส่งเสริม อำนวยความสะดวก ผลักดัน และสร้างแรงบันดาลใจให้สมาชิกในองค์การได้ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นเป็นผู้มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์การให้พร้อมรับความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันที่มีประสิทธิภาพ และมีความจำเป็นที่จะต้องการยกระดับและแนวทางการพัฒนาจากความสำคัญดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีได้กลายเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีของครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอน สามารถทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสารมากมาย เกิดทักษะการใช้เทคโนโลยี มีความพร้อมที่จะก้าวสู่การเป็นพลโลกที่มีคุณภาพ และมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนที่ตรงตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ตลอดจนพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ ถนนลาดพร้าว เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 27 เขตการปกครอง เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาภายใต้สังกัด 52 โรงเรียน จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด 6,044 คน จำนวนนักเรียนในสังกัด 120,678 คน ในการดำเนินการจัดการศึกษาเชิงกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลงานการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่หลากหลาย อีกทั้งสถานศึกษาในสังกัดต้องมีการเผยแพร่ผลงานการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ จากรายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2565 พบว่า จุดควรพัฒนาของสถานศึกษาในด้านที่ 3) คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีจุดที่ควรพัฒนา คือ การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ยังเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องดำเนินการแก้ไข โดยทุกโรงเรียนต้องมีแผนการดำเนินการเพื่อยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้นในด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในข้อที่ 1 คือ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาหลักที่ส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ ปัจจัยสำคัญคือการทำหน้าที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีของครู และครูที่สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 เพื่อได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้กำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู

เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน อันเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษายิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

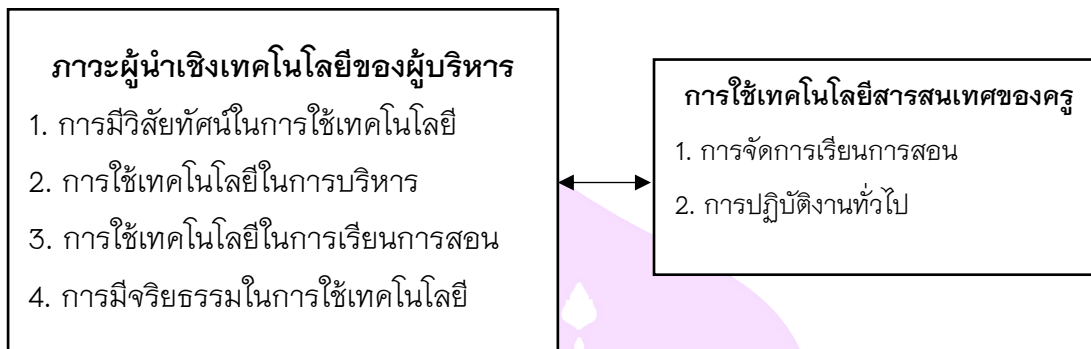
ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 52 โรงเรียน จำนวนครูทั้งหมด 5,709 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ใน 4 ด้าน คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี 2) การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 3) การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน 4) การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี
2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ใน 2 ด้าน คือ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การปฏิบัติงานทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี สามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตลอดจนใช้ความเป็นผู้นำสร้างแรงจูงใจให้ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีไปบูรณาการในการจัดการศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีของครูและบุคลากร สามารถใช้พัฒนาตนเอง และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์การให้พร้อมรับความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ ตลอดจนการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความรู้ความเข้าใจ มีความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม ประกอบด้วย

1.1 การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหารในการเห็นความสำคัญของเทคโนโลยี กำหนดให้มีการปฏิบัติการ โดยให้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ครูและบุคลากรในการใช้ปฏิบัติงาน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบให้มีความทันสมัย กำหนดนโยบายให้นำเทคโนโลยีไปใช้ในการปฏิบัติงานทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของสถานศึกษา สนับสนุนครูและบุคลากรเพื่อสร้างและใช้ระบบเทคโนโลยีสำหรับการบริหารและปฏิบัติการ การจัดสรรงบประมาณ ในการสนับสนุนตามความต้องการเทคโนโลยีของสถานศึกษา ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น โดยการใช้

เทคโนโลยีเข้ามาบริหารจัดการ และปรับปรุงระบบตามแผนเทคโนโลยีของสถานศึกษา สนับสนุนการให้บริการด้านเทคโนโลยีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ ตลอดจนการจัดให้มีการดำเนินงาน ด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

1.3 การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสอน สร้างกระบวนการให้ครูและนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมให้มีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตร กลยุทธ์ที่ใช้ในการสอน และในบริบทของการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากขึ้น การให้การช่วยเหลือครู โดยการสร้างโอกาสการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ผู้ที่มีเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน

1.4 การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหารถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความรู้ความเข้าใจ มีความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม การสร้างความตระหนักและความเข้าใจ จริยธรรมในการใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่องค์กร การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงการส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย กำหนดนโยบายที่ชัดเจน เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของครูในการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยทำงานลักษณะต่าง ๆ เพื่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของการเป็นผู้สอน และการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย

2.1 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา กับการใช้เทคโนโลยีในการออกแบบการสอน ให้สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถเลือกเทคโนโลยีที่จะใช้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมเนื้อหา วิธีการสอนสู่การเรียนรู้ของนักเรียน และใช้เทคโนโลยีบูรณาการวิธีสอนและเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดผลประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน

2.2 การปฏิบัติงานทั่วไป หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของครูและบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานตามภาระงานอื่น นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน ตามที่ทางสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามอบหมาย

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

4. ครู หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูล ในการตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษาต่อไป

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของผู้นำและภาวะผู้นำ
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี
3. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา
4. การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและความสำคัญของผู้นำและภาวะผู้นำ

ความหมายของผู้นำ

นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของคำว่าผู้นำไว้ ดังนี้

แมคฟาร์แลนด์ (McFarland, 1979, p. 43 อ้างอิงใน กานต์ บุญศิริ, 2557, หน้า 14) ให้ความหมายของผู้นำว่า หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการใช้อิทธิพลให้คนอื่นทำงานในระดับต่าง ๆ ที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ฟีดเลอร์ (Fiedler, 1987, p. 75 อ้างอิงใน กานต์ บุญศิริ, 2557, หน้า 14) ได้ให้ความหมายว่า ผู้นำ คือบุคคลในกลุ่มที่ได้รับมอบหมายให้กำกับและประสานงานให้กิจกรรมของกลุ่มมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผู้นำอาจเป็นผู้ที่อาจได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งหรือเป็นผู้ที่แสดงตัวเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในกลุ่มเพื่อที่จะกำกับและประสานงานที่จะนำไปสู่เป้าหมายด้วยพลังของกลุ่ม

ยูคัล (Yukl, 2002, p. 46 อ้างอิงใน เตือนใจ สุนกุล, 2562, หน้า 20) ได้ให้ความหมายว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุดในกลุ่ม จะมาจากการเลือกตั้ง แต่งตั้ง หรือยกย่องจากกลุ่มให้เป็นผู้ชี้แนะ ช่วยเหลือให้กลุ่มปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ สามารถใช้อิทธิพลชักนำคนอื่นให้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ตนต้องการจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

กวี วงศ์พุ่ม (2535, หน้า 14-15) ได้ให้ความหมายของผู้นำไว้ 5 ประการ คือ 1) ผู้นำ หมายถึง ผู้ซึ่งเป็นศูนย์กลางหรือจุดรวมของกิจกรรมภายในกลุ่ม เปรียบเสมือนแกนของกลุ่ม เป็นผู้มีโอกาสติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นมากกว่าทุกคนในกลุ่ม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกลุ่ม 2) ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งนำกลุ่มหรือพากลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์ หรือสู่จุดหมายที่วางไว้แม้แต่เพียงชี้แนะให้กลุ่มไปสู่จุดหมายปลายทาง ก็ถือว่าเป็นผู้นำ ทั้งนี้รวมถึงผู้นำที่นำกลุ่มออกนอกกลุ่ม นอกทางด้วย 3) ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่คัดเลือกหรือยกให้เขาเป็นผู้นำของกลุ่มซึ่งเป็นไปโดยอาศัยลักษณะทางสังคมมิติของบุคคลเป็นฐาน และสามารถแสดงพฤติกรรมของผู้นำได้ 4) ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะบางอย่าง คือ สามารถสอดแทรกอิทธิพลบางประการ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มได้มากที่สุด 5) ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งสามารถนำกลุ่มไปในทางที่ต้องการ เป็นบุคคลที่มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมความเป็นผู้นำ

สรุปได้ว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีอิทธิพล สามารถชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่น หรือผู้ตาม ให้ปฏิบัติงานตลอดจนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความหมายของภาวะผู้นำ

นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ ดังนี้

เฮมฟิลล์ (Hemphill, 1957, p. 7 อ้างอิงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2548, หน้า 44) กล่าวว่าไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมของบุคคลในการควบคุมงานของกลุ่มไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

แคทซ์ (Katz, 1978, p. 528 อ้างอิงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2548, หน้า 44) กล่าวว่าไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือ การใช้อิทธิพลเพิ่มขึ้นที่สูงกว่าและมากกว่ากลไกการทำงานตามปกติที่ใช้ควบคุมงานประจำขององค์การ

เฟรด (Fred, 1974, p. 4 อ้างอิงใน เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2536, หน้า 53) กล่าวว่าไว้ว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลและอำนาจ

จร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 326) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ คือ ผู้ที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้อื่น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การและส่วนบุคคล

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, หน้า 21) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พิธีกรรมของบุคคลในการใช้อิทธิพลชักนำผู้ตามให้เต็มใจ และกระตือรือร้นในการกระทำตามความต้องการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน

รุ่งอรุณ รักรองรัตน์ (2556, หน้า 51) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของผู้ที่แสดงให้เห็นถึงการนำผู้อื่นทั้งพฤติกรรมและจิตใจ ให้ผู้อื่นในองค์การเชื่อมั่น และแสดงออกตามเป้าหมายที่ผู้นำกำหนดไว้

กนกวรรณ โพธิ์ทอง (2559, หน้า 17) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการ และสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่ม และมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม บุคคลนั้นสมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ธนกฤต พรหมนันท, ลีทิพร นิยมศรีสมศักดิ์ และธ.ธง พวงสุวรรณ (2560, หน้า 43) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและสมาชิกในกลุ่มที่พฤติกรรมของผู้นำสามารถมีอิทธิพลในการโน้มน้าวจูงใจต่อสถานการณ์ต่อสมาชิกในกลุ่มให้เป็นแบบตามความต้องการของผู้นำได้

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560, หน้า 24) ได้ให้ความหมายว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นได้ว่าจะสามารถนำพาบุคลากร นำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายและเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากความหมายของภาวะผู้นำดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถและคุณลักษณะของบุคคลที่ใช้อิทธิพล ซึ่งเป็นอำนาจภายในตัวของผู้นำ เช่น ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ คุณธรรม โดยการอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ขององค์การ

ความสำคัญของภาวะผู้นำ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำ ดังนี้

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2548, หน้า 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้

1. เป็นผู้รักษาหรือประสานให้สมาชิกอยู่ร่วมกัน หมายถึง จะต้องอยู่ใกล้ชิดกับกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับคนในกลุ่ม และเป็นที่ยอมรับของคนในกลุ่ม ทำให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน
2. เป็นผู้ปฏิบัติภารกิจของกลุ่มให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ หมายถึง ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบในกระบวนการ วิธีการทำงาน ด้วยความมั่นคงและเข้าใจได้ และเขาจะต้องทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

3. เป็นผู้อำนวยการให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์ในกลุ่ม หมายถึง เขาจะต้องปฏิบัติงานในทางที่อำนวยความสะดวกให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์และปฏิบัติกันด้วยดีของสมาชิกในกลุ่ม การติดต่อสื่อสารที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นการช่วยให้หน้าที่บรรลุเป้าหมาย

การดี อนันต์นาวิ (2551, หน้า 27-28) กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อองค์การ ดังนี้

1. เป็นส่วนที่ดึงดูดความรู้ความสามารถต่าง ๆ ในตัวผู้บริหารออกมาใช้ กล่าวขยายความคือ แม้ผู้บริหารมีความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องงานมากมายเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าหากขาดภาวะผู้นำแล้วความรู้ความสามารถดังกล่าวมักจะไม่ได้นำออกมาใช้ หรือไม่มีโอกาสใช้อย่างเต็มที่ เพราะไม่สามารถกระตุ้นหรือชักจูงให้ผู้อื่นให้คล้อยตามและปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. ช่วยประสานความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน หน่วยงานประกอบด้วยบุคคลจำนวนหนึ่งมารวมกัน ซึ่งจะมากหรือน้อยแล้วแต่ขนาดของหน่วยงาน บุคคลเหล่านี้มีความแตกต่างกันในหลาย ๆ เรื่อง เช่น การศึกษาประสบการณ์ ความเชื่อ ฯลฯ การที่บุคคลที่มีความแตกต่างในเรื่องดังกล่าวมาอยู่รวมกันในองค์การหนึ่ง มักจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นคือความขัดแย้ง แต่ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งในรูปแบบใด ถ้าผู้บริหารในหน่วยงานมีภาวะผู้นำ มีคนยอมรับนับถือแล้ว ก็มักจะสามารประสานหรือช่วยบรรเทาความขัดแย้งระหว่างบุคคลในหน่วยงานได้ โดยการชักจูง ประนีประนอม หรือประสานประโยชน์ เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ในหน่วยงานมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและร่วมกันฟันฝ่าอุปสรรค เพื่อให้หน่วยงาน มีความเจริญก้าวหน้า

3. ช่วยโน้มน้าวชักจูงให้บุคลากรทุ่มเทความรู้ความสามารถให้แก่องค์การ ซึ่งองค์การจะต้องมีปัจจัยเอื้ออำนวยหลายอย่าง เพื่อที่จะทำให้สมาชิกตั้งใจและทุ่มเททำงานให้ เช่น บุคคลได้ทำงานตรงตามความถนัดและความสามารถ ผู้บังคับบัญชาต้องรู้จักรับฟังความคิดเห็น การประเมิน การปฏิบัติงานก็ต้องมีความยุติธรรมและสิ่งสำคัญประการหนึ่งซึ่งขาดเสียมิได้ คือ ผู้บริหารขององค์การจะมีภาวะผู้นำในตัวผู้บริหาร จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความยอมรับ เกิดความศรัทธา และความเชื่อมั่นว่าผู้บริหารไม่เพียงแต่นำองค์การให้อยู่รอดเท่านั้น แต่จะนำความเจริญก้าวหน้า ความภาคภูมิใจเกียรติยศชื่อเสียงและความสำเร็จมาสู่องค์การด้วย

4. เป็นหลักยึดให้แก่บุคลากรเมื่อหน่วยงานเผชิญสภาวะคับขัน เมื่อใดก็ตามที่หน่วยงานต้องเผชิญกับสภาวะคับขัน หรือสภาวะที่อาจกระทบถึงความอยู่รอด ภาวะผู้นำของผู้บริหารจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะในสภาพเช่นนั้น ผู้บริหารจะต้องเพิ่มความระมัดระวัง ความรอบครอบ ความเข้มแข็ง และกล้าตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพต่าง ๆ ภายในหน่วยงานที่ขาดประสิทธิภาพต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานรอดพ้นจากสภาวะคับขันดังกล่าว

สมคิด บางโม (2555, หน้า 218) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หรือความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพนั้น มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรในอันที่จะดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอย่างมาก ความล้มเหลวขององค์กรต่าง ๆ ที่เป็นมา สืบเนื่องมาจากการขาดผู้นำที่มีประสิทธิภาพแทบทั้งสิ้น ประสิทธิภาพของผู้นำจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้นำได้ใช้ภาวะผู้นำ ซึ่งภาวะผู้นำมีหลายแบบ แล้วแต่ว่าจะเลือกใช้แบบใดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง การเลือกแบบภาวะผู้นำ ควรคำนึงถึงผู้ใต้บังคับบัญชาสถานการณ์ และบุคลิกภาพของผู้นำเอง ภาวะผู้นำมีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางแล้วว่าเป็นคุณลักษณะสำคัญของการบริหารจัดการในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จ และเป็นปัจจัยมีความสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนช่วยผลักดันให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้เป็นสิ่งเร็วและตัวเร่งอันสำคัญที่ทำให้การทำงานของสถานศึกษาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เป็นหลักสำคัญที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

สเตียร์ส (Steers, 1991, p. 34 อ้างอิงใน วณิชชัย แสงหม่น, 2552, หน้า 25) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่บริหารงานตามภารกิจขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งไม่ว่าศาสตร์ใด ๆ ที่มีอยู่ก็ไม่แตกต่างกันมากนัก ในเรื่องของหลักการ ส่วนที่แตกต่างกันเป็นเรื่องของเทคนิคและประสบการณ์ในการบริหารว่า จะเห็นผลสำเร็จหรือล้มเหลว ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคลากรขององค์กรได้รับการประสานงาน และแนะนำการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด
2. ช่วยรักษาสถานภาพขององค์กรให้มีความมั่นคงโดยการปรับเปลี่ยนหรือปรับตัวตามเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
3. ช่วยประสานฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กรให้ดำเนินการได้ตามลักษณะพลวัตรภายในองค์กร โดยเฉพาะในช่วงที่องค์กรอยู่ในระหว่างการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง สามารถแก้ไขความขัดแย้งระหว่างส่วนต่าง ๆ ได้
4. ช่วยให้ผู้บุคลากรในองค์กรบรรลุถึงความต้องการต่าง ๆ ทั้งในด้านความพึงพอใจและเป้าหมายส่วนบุคคล โดยเป็นผู้ชักชวนจูงใจให้ผู้ร่วมงานมีความยินดีและมีความเต็มใจที่จะร่วมมือปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อองค์กร ในการช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กรให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ช่วยให้ผู้บุคลากรในองค์กรได้รับการประสานงานและแนะนำการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ช่วยรักษาสถานภาพ

ขององค์การให้มีความมั่นคง ประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ขององค์การให้ดำเนินการตาม ลักษณะขององค์การ ช่วยให้บุคลากรในองค์การบรรลุถึงความต้องการต่าง ๆ ทั้งในด้านความ พึงพอใจและเป้าหมายส่วนบุคคล โดยจะเป็นผู้ที่ชักชวนจูงใจให้ผู้ร่วมงานมีความยินดีและเต็มใจที่ จะร่วมมือปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

นักวิชาการได้นิยามความหมายของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ไว้หลายท่าน ดังนี้

กิตานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 31) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษา ต้องแสดงถึงพื้นฐานและความรู้ที่เป็นฐาน ให้เกิดความเชี่ยวชาญการบูรณาการเทคโนโลยี กับภาระงานอย่างมีความหมาย

นิคม นาคอ้าย (2549, หน้า 43) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีว่าเป็น กระบวนการบริหารงานของผู้นำที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่ท้าทายของเทคโนโลยี สารสนเทศ โดยใช้คุณลักษณะของผู้นำ ตลอดจนกระบวนการบริหารที่ต้องปรับบทบาท พฤติกรรมการนำและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขององค์การให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลง ซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของผู้ร่วมงาน ทำให้การทำงานบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้

ชวลิต เกิดทิพย์ (2550, หน้า 29) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีการศึกษา ว่าเป็นลักษณะของบุคคลที่สามารถใช้เทคโนโลยี เรียนรู้เทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง และรู้จักนำ ความรู้เหล่านั้นไปบูรณาการกับการจัดการศึกษาให้เป็นหนึ่งเดียวอย่างมีความหมายบนพื้นฐาน ของทฤษฎีการปฏิบัติ และงานวิจัยในทุกสาขา ตลอดจนใช้อิทธิพล อำนาจ และจูงใจให้ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักเห็นประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีไปบูรณาการในการจัด การศึกษา เพื่อลดช่องว่างทางเทคโนโลยี มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่คุ้มค่า มีประสิทธิผลและ ประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

บรรจบ บุญจันทร์ (2554, หน้า 14) ให้นิยามคำว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน มีการใช้เทคโนโลยี ในการวัดผลและการประเมินผล และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561, หน้า 120) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยี หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำ

ในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องของนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษา และการทำงานภายในสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี และใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีความรอบรู้ และรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

รีดีล (Riedl, 1998, p. 45 อ้างอิงใน ชัยนาม บุญนิตย, 2563, หน้า 43) ให้นิยามว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และมีการบูรณาการเทคโนโลยีในการเรียนการสอน

อันนันซิโอ (Annunzio, 2001, p. 67 อ้างอิงใน ชัยนาม บุญนิตย, 2563, หน้า 44) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีว่า เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่ช่วยทำให้ผู้นำแบบดั้งเดิม สามารถเปลี่ยนวัฒนธรรมในการบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว คล่องแคล่ว มีความยืดหยุ่นมากขึ้นในระบบเศรษฐกิจยุคดิจิทัล

คีน พี จี (Keen, 2003, p. 34 อ้างอิงใน อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช, 2560, หน้า 55) ให้ความหมายภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีว่า เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่ใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการนำเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธุรกิจในยุคพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce)

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหาร ที่มีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี สามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตลอดจนใช้อิทธิพล อำนาจ และสร้างแรงจูงใจให้ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีไปบูรณาการในการจัดการศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีของครูและบุคลากร สามารถใช้พัฒนาตนเอง และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์การให้พร้อมรับความท้าทายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ ตลอดจนการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความรู้ความเข้าใจ มีความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ผู้วิจัยได้รวบรวมจากนักวิชาการ และหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับมาตรฐานทางเทคโนโลยี ดังนี้

ศูนย์พัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี (Center for the Advanced Study of Technology Leadership in Education, 2019, pp. 89–95 อ้างอิงใน เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563, หน้า 46–48) ได้พัฒนากรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยี จากมาตรฐานชาติด้านการใช้

เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาของสหรัฐอเมริกา (National Educational Technology Standards for Administrators: NAST-A) ที่ถูกพัฒนาโดยสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ ในปี 2009 และจัดทำขึ้นเป็นแบบประเมินภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา (Principals Technology Leadership Assessment: PTLA) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ (Leadership and Vision) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการใช้เทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือในสถานศึกษา 2) ผู้บริหารควรมีการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา และมีความพยายามในการดำเนินการเพื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาในกระบวนการวางแผนเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา 4) ผู้บริหารควรจัดทำแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา และนำมาเปรียบเทียบกับแผนอื่น ๆ รวมถึงแผนกลยุทธ์ของเขตพื้นที่การศึกษา แผนพัฒนาสถานศึกษา หรือแผนการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ 5) ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่มีข้อมูลจากการวิจัยเป็นฐานในแผนการพัฒนาสถานศึกษาและ 6) ผู้บริหารควรเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการใช้เทคโนโลยี (เช่น การศึกษาเอกสารต่าง ๆ การเข้าร่วมการประชุมที่เกี่ยวข้องหรือการร่วมประชุมกับองค์กรวิชาชีพ)

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน (Learning and Teaching) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล การวัดผล และประเมินผลผู้เรียน 2) ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการใช้ข้อมูลจากการวัดผลและประเมินผลของผู้เรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน 3) ผู้บริหารเผยแพร่หรือจัดทำคู่มือ แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีให้กับครูและบุคลากร 4) ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ (เช่น เวลา ค่าใช้จ่ายและงบประมาณ) ให้กับครูและบุคลากรที่พยายามแบ่งปันข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ 5) ผู้บริหารควรจัดเตรียมและดำเนินการประเมินความต้องการของครูและบุคลากรที่ต้องการพัฒนาวิชาชีพด้านการใช้เทคโนโลยีและ 6) ผู้บริหารควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้พัฒนาวิชาชีพด้านการใช้เทคโนโลยี

ด้านที่ 3 การเพิ่มผลผลิตและการปฏิบัติวิชาชีพ (Productivity and Professional Practice) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพเพื่อการพัฒนาและเพิ่มขนาดการใช้งานด้านเทคโนโลยี 2) ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน (เช่น การวางแผนงบประมาณ การสื่อสารกับผู้อื่น และการรวบรวม

ข้อมูล) 3) ผู้บริหารควรใช้ระบบการบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลของครูและบุคลากรของสถานศึกษา 4) ผู้บริหารควรใช้ระบบการบริหารจัดการที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการเข้าถึงข้อมูลนักเรียน และ 5) ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการจัดการศึกษา รวมถึงเพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ด้านที่ 4 การสนับสนุน การบริหารจัดการและการดำเนินงาน (Support, Management and Operations) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารควรสนับสนุนครูและบุคลากรในการเชื่อมต่อและการใช้ระบบเทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน (เช่น ระบบข้อมูลผู้เรียน แบบรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรายบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ และการบริหารหลักสูตร) 2) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณเพื่อตอบสนองของความต้องการด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา 3) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อใช้สนับสนุนความต้องการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษา 4) ผู้บริหารควรพัฒนา ปรับปรุงอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ตามแผนด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา 5) ผู้บริหารควรให้การสนับสนุน จัดหาเทคโนโลยีให้เพียงพอ ทันต่อเวลาและมีคุณภาพสูงเพื่อการใช้งาน และ 6) ผู้บริหารควรตรวจสอบความพึงพอใจของครูและบุคลากรต่อการดำเนินการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา

ด้านที่ 5 การวัดผลและการประเมินผล (Assessment and Evaluation) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน 3) ผู้บริหารควรประเมินระบบการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา 4) ผู้บริหารควรประเมินประสิทธิภาพในการพัฒนาวิชาชีพตามด้านการใช้เทคโนโลยีตามความต้องการของครู และ 5) ผู้บริหารควรกำหนดเกณฑ์การประเมินด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพของคณะครูในสถานศึกษา

ด้านที่ 6 ประเด็นทางสังคม กฎหมายและจริยธรรม (Social, Legal and Ethical Issues) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารควรดำเนินการให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีในสถานศึกษา 2) ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความตระหนักถึงประเด็นทางด้านสังคม จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสำหรับครู บุคลากร และผู้เรียนในสถานศึกษา 3) ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร 4) ผู้บริหารควรกำหนดมาตรการความรับผิดชอบเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยที่เกิดขึ้นบนระบบออนไลน์ 5) ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อ

ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ 6) ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนรายบุคคล และ 7) ผู้บริหารควรเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ในห้องเรียน และห้องสำนักงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา

บรรจบ บุญจันทร์ (2554, หน้า 45-46) ได้ศึกษาถึงโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้สรุปถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. มีการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการผลักดันให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสอน

2. มีการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถประยุกต์เทคโนโลยีในการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของทีมงาน อันนำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพ

3. มีการใช้เทคโนโลยีในการวัดผลและการประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผลและการประเมินผลทั้งในแง่ของการเรียนการสอนหรือการประเมินการใช้เทคโนโลยี

4. มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและตรงกับความต้องการที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารและจริยธรรม

ชวลิต เกิดทิพย์ (2553, หน้า 164-182) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบอันเป็นพื้นฐานในการส่งเสริมภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาของผู้บริหารที่เน้นการนำ ICT มาบูรณาการในการปฏิรูปทศวรรษที่สองประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การเข้าใจกฎระเบียบและจริยธรรมทางเทคโนโลยี (Regulations and Ethics in Educational Technology) ผู้บริหารควรศึกษา ทำความเข้าใจกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ แนวทางปฏิบัติหรือข้อเรียนรู้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดอันเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อใช้บังคับ หรือเป็นข้อกำหนดระหว่างบุคคล หรือระหว่างบุคคลกับองค์การหรือบุคคลกับรัฐ ประกอบด้วย

- 1) กฎหมายและนโยบายเกี่ยวกับ ICT และสิทธิทางปัญญา
- 2) จริยธรรมในการใช้ ICT
- 3) แนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการใช้ ICT เพื่อการศึกษา
- 4) ความปลอดภัยด้านสุขภาพ และผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการใช้ ICT

2. การรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา (Educational ICT Literacy) เป็นความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและความรอบรู้ รวมถึงการตระหนักรู้ มีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับ ICT อันเป็นผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของ ICT ที่มีต่อการปฏิรูปการศึกษาอย่างถูกต้องและทันสมัย ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการปฏิรูปการศึกษา ประกอบด้วย 1) ความหมาย ขอบข่าย และประเภทของ ICT เพื่อการศึกษา 2) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ การจัดการ ICT ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ICT การวางแผนด้าน ICT และ ICT ในสถานศึกษา 3) ICT กับการบริหารงานในสถานศึกษา ได้แก่ แนวคิดในการบริหารงานและการใช้สารสนเทศของผู้บริหาร ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและขอบข่ายและภารกิจ ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา 4) เทคโนโลยีโทรคมนาคมเพื่อการศึกษา 5) การคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงด้าน ICT ได้แก่ วิวัฒนาการในอดีตถึงปัจจุบัน การคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงความต้องการของผู้ใช้และผู้ผลิตด้าน ICT การพัฒนางานด้าน ICT เพื่อการศึกษาโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

3. การจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Infrastructure Management) เป็นกระบวนการดำเนินงานที่อาศัยปัจจัยพื้นฐานทาง ICT ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก สถานที่ ระบบเครือข่าย ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและผู้สอนเกิดความพึงพอใจ และได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) การจัดหาปัจจัยพื้นฐาน ICT ได้แก่ การสำรวจสภาพ การสำรวจสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก การสำรวจความต้องการด้าน ICT และ การจัดหาปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับ ICT 2) การจัดสถานที่และโครงสร้างทาง ICT ในสถานศึกษาเพื่อรองรับเทคโนโลยี ได้แก่ ลักษณะของอาคาร และเนื้อที่การใช้งาน การออกแบบเฟอร์นิเจอร์เพื่อไว้เก็บสื่อและให้บริการ

4. ค่านิยมและจิตสำนึกต่อองค์กรและสังคม (Value and Realization to Organization and Society) เป็นสิ่งที่บุคคลพอใจ ตระหนัก ให้คุณค่า แล้วยอมรับหรือยึดถือไว้เป็นความเชื่อหรืออยู่ในความสำนึกจนกลายเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรม การกระทำและปรากฏการณ์ทางสังคมประกอบด้วย 1) การสร้างองค์การเพื่อการเรียนรู้ (Learning Organization) ด้าน ICT เพื่อการศึกษาตลอดชีวิต 2) จิตสำนึกต่อสังคมในการใช้ ICT 3) การใช้ ICT ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและความเสมอภาค

5. ความรู้ ความสามารถพิเศษทางเทคโนโลยี (Technology Intelligence and Capabilities) เป็นศักยภาพทางสติปัญญา และทักษะการปฏิบัติรวมทั้งการแก้ปัญหาด้าน

เทคโนโลยีในระดับที่สูงขึ้นกว่าขั้นพื้นฐานอันเนื่องมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ การฝึกฝน ความถนัด และความชำนาญของบุคคล ประกอบด้วย 1) การใช้และแก้ปัญหาเทคโนโลยี ในสถานการณ์ต่าง ๆ 2) การพิจารณาเทคโนโลยีที่ทันสมัย 3) ทักษะด้านภาษาอังกฤษ เพื่อเข้าถึง ICT

6. บุคลิกภาพ (Personalities) เป็นลักษณะของบุคคลที่สามารถมองเห็นได้ อันเกิด จากแบบแผนทางจิตที่มีความซับซ้อนของบุคคลโดยจะส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก เมื่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) บุคคลต้นแบบในการ ใช้ ICT 2) ทศนคติที่ดีต่อ ICT 3) ความตื่นตัว สนใจใฝ่รู้ และสร้างบรรยากาศการทำงานโดยเน้น ICT เป็นส่วนหนึ่งของงาน 4) วาทศิลป์ และจูงใจผู้อื่นในการสร้างความร่วมมือด้าน ICT

7. บูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการจัดการศึกษา (Technology Integration in Educational Management) เป็นการแทรก ICT อยู่ทั่วไปในการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนอันเป็นผลให้บุคลากรทางการศึกษา และทำให้เกิดผลิตภาพ (Productivity) เพิ่มขึ้น ประกอบด้วย 1) การบูรณาการเทคโนโลยีกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ จัดทำแผนการสอนที่บูรณาการเทคโนโลยีในทุกกลุ่มสาระ แผนที่บูรณาการ กับ ICT ควรเน้นจริยธรรมในการใช้ ICT ปรับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี ให้ทันสมัย 2) กระบวนการในการฝึกอบรม ได้แก่ การหาความจำเป็นในการฝึกอบรมการสร้าง หลักสูตร การดำเนินการฝึกอบรม การประเมินผลและติดตามผลการเรียน 3) การจัดตั้งและ บริหารศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ได้แก่ บุคลากรของศูนย์งานบริการและกิจกรรม การจัดหาและบริการสื่อ การบำรุงรักษาสื่อ การประชาสัมพันธ์ 4) การจัดการแผนเทคโนโลยี สถานศึกษา มีส่วนประกอบดังนี้ วิสัยทัศน์ ความเชื่อพื้นฐาน และหลักการ เหตุผล มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ด้าน ICT สำหรับนักเรียนในแต่ละช่วงชั้น โครงการและกิจกรรมที่รองรับมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ กลยุทธ์การพัฒนาบุคลากร แนวทางการสร้างความร่วมมือ ด้านการพัฒนา ICT ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การจัดวางระบบเครือข่ายและการสื่อสาร กลยุทธ์การจัดทำ งบประมาณ การวัดและประเมินแผนเทคโนโลยีสถานศึกษา Flow Chart ระบบการดำเนินงาน ภาพรวม แผนการเผยแพร่งานด้านเทคโนโลยีการศึกษา และสร้างสถานศึกษาเครือข่าย

8. ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) เป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน และ ลักษณะทางสังคม หรือสภาวะของบุคคลอันเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อความรู้ ความสามารถ และ ประสิทธิภาพการใช้ ICT ประกอบด้วย 1) พักอาศัยอยู่ในเมืองหรือใกล้ตัวเมือง 2) มีรายได้ พอที่จะจ่ายค่าสินค้าและบริการเกี่ยวกับ ICT ทุกประเภท 3) สมาชิกในครอบครัวอยู่ในวัย กำลังศึกษา

9. การประเมินและการนิเทศ (Evaluation and Supervision) เป็นการสืบค้น ตรวจสอบ ตัดสิน ชี้แนะ และติดตามความก้าวหน้าของแผนหรือกิจกรรมทาง ICT เพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและนำไปแก้ไข ปรับปรุง ประกอบด้วย

- 1) การวัดและประเมินด้าน ICT เพื่อการศึกษา ได้แก่ ความหมายการวัดและการประเมิน องค์ประกอบการประเมินศูนย์ ICT เพื่อการเรียนรู้ และการประเมินโครงการ
- 2) การนิเทศทาง ICT เพื่อการศึกษา ได้แก่ ความหมายและกระบวนการนิเทศ หลักการและวิธีการนิเทศ และกลยุทธ์ นิเทศติดตาม ดำเนินงานโครงการ

เมย์เยนน์ (Meyenn, 2001 p. 68, อ้างอิงใน วรรณภา จำเียรพีช, 2564, หน้า 77) ได้กล่าวถึง จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหาร ว่าเป็นหลักศีลธรรมจรรยา ที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติหรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ ในทางปฏิบัติแล้ว การระบุว่า การกระทำสิ่งใดผิดจริยธรรมนั้นอาจกล่าวได้ไม่ชัดเจนมากนัก ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของสังคมในแต่ละประเทศด้วย อย่างเช่น กรณีที่เจ้าของบริษัท ใช้กล้องในการตรวจจับ หรือเฝ้าดูการทำงานของพนักงาน เป็นต้น ตัวอย่างของการกระทำที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ว่าเป็นการกระทำที่ผิดจริยธรรม เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหายหรือ ก่อความรำคาญ เช่น การนำภาพหรือข้อมูลส่วนตัวของบุคคลไปลงบนอินเทอร์เน็ตโดยไม่ได้รับ อนุญาต การใช้คอมพิวเตอร์ในการขโมยข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลหรือคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับอนุญาต การละเมิดลิขสิทธิ์โดยทั่วไป เมื่อพิจารณาถึงจริยธรรมเกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศแล้วจะกล่าวถึงใน 4 ประเด็น ที่รู้จักกันในลักษณะตัวย่อ ว่า PAPA ประกอบด้วย 1) ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) 2) ความถูกต้อง (Information Accuracy) 3) ความเป็นเจ้าของ (Information Property) และ 4) การเข้าถึงข้อมูล (Data Accessibility) ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและสารสนเทศโดยทั่วไป หมายถึง สิทธิที่จะอยู่ตามลำพังและเป็นสิทธิ ที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น สิทธินี้ใช้ได้ ครอบคลุมทั้งปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์การต่าง ๆ

ในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการรวบรวม จัดเก็บและเรียกใช้ข้อมูลนั้น คุณลักษณะ ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล ทั้งนี้ข้อมูลจะมีความน่าเชื่อถือมากน้อย เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการบันทึกข้อมูลด้วย ประเด็นด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง กับความถูกต้องของข้อมูล โดยทั่วไปจะพิจารณาว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของ ข้อมูลที่จัดเก็บและเผยแพร่ เช่น ในกรณีที่สถานศึกษาให้ผู้เรียนลงทะเบียนด้วยตนเอง หรือกรณี ของข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ อีกประเด็นหนึ่งคือ จะทราบได้อย่างไรว่า ข้อผิดพลาดนั้น ไม่ได้เกิดจากความตั้งใจและผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบหากเกิดข้อผิดพลาด ดังนั้น ในการจัดทำ

ข้อมูลและสารสนเทศให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือนั้น ข้อมูลควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะนำเข้าสู่ฐานข้อมูล รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ให้สิทธิแก่บุคคลในการเข้าไปตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลของตนเองได้ เช่น ผู้สอนสามารถดูคะแนนของผู้เรียนในความรับผิดชอบหรือที่สอน เพื่อตรวจสอบว่าคะแนนที่ป้อนไม่ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของ (information property)

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559, หน้า 57-58) ได้กล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุด อย่างคุ้มค่าแท้จริง ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นองค์ประกอบเชิงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี จึงควรเป็นดังต่อไปนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ด้าน ICT ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง
2. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครู อาจารย์บุคลากรและนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ
3. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT อย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่าน Internet ได้ตลอดเวลา
4. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้าน ICT อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้ ICT ในการปฏิบัติงานอย่างได้เหมาะสม
6. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้าน ICT และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน
7. จัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ ICT ของสถานศึกษาทั้งครูอาจารย์ บุคลากรทุกคนและนักเรียน ว่าสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบายอย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

จากการศึกษาแนวคิด และการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้ทั้งหมด 4 องค์ประกอบจากแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี
2. การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร
3. การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน
4. การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ นักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารว่า หมายถึง การผสมผสานเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อให้เกิดการนำเข้าสู่ข้อมูลข่าวสาร การจัดเก็บอย่างเป็นระบบหรือหมวดหมู่ เพื่อให้ทุกคนที่เข้าถึงสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ยี่น ภูววรรณ (2546, หน้า 17) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึงเทคโนโลยีที่ใช้จัดการสารสนเทศ ตั้งแต่การรวบรวม การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างรายงาน การสื่อสารข้อมูล ฯลฯ เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นการรวมกันระหว่างเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์กับเทคโนโลยีการสื่อสาร

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2548, หน้า 133) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่ต่างเกี่ยวข้องกับการบันทึก จัดเก็บ ประมวลผลค้นคืน ส่งและรับเชื่อมโยงข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งรวมถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการข้างต้น ในความหมายที่กว้างขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศจะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีทุกด้านมารวมในกระบวนการจัดเก็บและสื่อสารสารสนเทศ

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2551, หน้า 10) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศหรือ Information Technology นั้น จะเน้นที่การจัดการกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศหรือสารนิเทศในขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การเสาะแสวงหา การวิเคราะห์ การจัดเก็บ การจัดการ และการเผยแพร่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็วทันต่อการนำไปใช้เพื่อประโยชน์

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 12) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นส่วนผสมผสานระหว่างเทคโนโลยี 2 ประเภท คือ 1) เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) คือ การทำงานร่วมกันระหว่างฮาร์ดแวร์ (Hardware) และซอฟต์แวร์ (Software) ในการประมวล จัดเก็บ เข้าถึง สืบค้น นำเสนอ และเผยแพร่สารสนเทศด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับ คอมพิวเตอร์ที่มีสมรรถนะสูงมาก สามารถทำงานนอกเหนือจากการประมวลผลและจัดเก็บ ข้อมูลธรรมดา นำมาเป็นสื่อในการสร้างภาพ 3 มิติ การตัดต่อภาพยนตร์ การผสมเสียง และ เป็นตัวกลางในการนำเสนอสารสนเทศรูปแบบลักษณะต่าง ๆ ตัวอย่างของฮาร์ดแวร์ ได้แก่ อุปกรณ์ใด ๆ ที่มีชิปคอมพิวเตอร์เป็นส่วนประกอบ เช่น คอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายวิดีโอ โทรศัพท์เซลล์ลูลาร์ และรวมถึงวัสดุ เช่น สมาร์ทการ์ด ตัวอย่างของซอฟต์แวร์ เช่น โปรแกรมประมวลคำ โปรแกรม กราฟิก โปรแกรมตัดต่อภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น 2) เทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication Technology: CT) คือ อุปกรณ์และวิธีการในการสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อการเข้าถึง ค้นหา และ รับส่งสารสนเทศด้วยความรวดเร็ว ตัวอย่าง เช่น โมเด็ม การส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม การประชุม ทางไกล เป็นต้น เมื่อนำคำว่า IT และ CT มารวมกันเป็น Information and Communications Technology: ICT จึงหมายถึงการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลข้อมูลให้เป็น สารสนเทศ เพื่อจัดเก็บอย่างเป็นระบบ สามารถเข้าถึงและสืบค้นนำมาใช้ได้โดยสะดวก เป็นสื่อกลาง นำเสนอสารสนเทศ รวมถึงการรับส่งสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารความเร็วสูง เพื่อส่งผ่าน สารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 5-6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ICT ย่อมาจาก Information and Communication Technology แปลว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับข่าวสารข้อมูลและการสื่อสาร นับตั้งแต่การสร้าง การนำมา วิเคราะห์หรือประมวลผล การรับและส่งข้อมูล การจัดเก็บและการนำไปใช้งานใหม่ เทคโนโลยี เหล่านี้ หมายถึง คอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วยส่วนอุปกรณ์ (Hardware) ส่วนคำสั่ง (Software) และส่วนข้อมูล (Data) และระบบการสื่อสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์ ระบบสื่อสารข้อมูล ดาวเทียมหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ทั้งมีสายและไร้สาย เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันทุกวันนี้อย่างยิ่ง จึงตั้งหน่วยงานขึ้นรองรับและบริการ เกิดเป็น กระทรวงใหม่ชื่อ “กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร (Ministry of Information and Communication Technology)” หรือกระทรวงไอซีที (ICT) อธิบายขอบข่ายงานแยกตามตัวอักษรได้ ดังนี้

“I” Information สารสนเทศ นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้มาผ่านกระบวนการ เพื่อให้ได้ ผลลัพธ์ที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ มีภาระหน้าที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของ ข่าวสารข้อมูลบนเครือข่าย อยู่ในศีลธรรมอันดี และไม่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศจัดตั้ง

กองทุนเพื่อการส่งเสริมธุรกิจ ICT เป็นการเฉพาะ โดยให้สิทธิพิเศษในด้านการจัดหาเงินทุนหรือ การร่วมลงทุน เป็นแหล่งกลางของข้อมูลออนไลน์ จัดให้มีองค์กรที่ช่วยในการแลกเปลี่ยนและ วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารของธุรกิจ ICT สนับสนุนส่งเสริมให้มีการวิจัยพัฒนาเกี่ยวกับการป้องกัน เครือข่ายสารสนเทศในสถาบันการศึกษา และเผยแพร่ข้อมูลให้กับกลุ่มธุรกิจ

“C” Communications การสื่อสาร ขอบข่ายงาน คือ จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้าน การสื่อสาร ทั้งในและระหว่างประเทศที่เพียงพอในต้นทุนที่แข่งขันได้กับประเทศในกลุ่มผู้นำ ในภูมิภาคมีเป้าหมายให้ประชากรมากกว่าร้อยละ 70 สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ เพิ่มห้องสมุดไอที เพิ่มอัตราความสามารถในการใช้ ICT ของประชากรให้ถึงร้อยละ 60 เนื่องจากเป็นพื้นฐานต่อทักษะของประชาชนในสังคมเศรษฐกิจ องค์ความรู้ กำหนดให้อัตรา ค่าบริการในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศขั้นต้นเหมาะสมกับประชาชนส่วนใหญ่ ให้มีการสร้าง เครือข่ายภายในระหว่างหน่วยงานของรัฐ โดยมีโครงสร้างการเชื่อมต่อตามโครงสร้างระบบ ราชการ

“T” Technology เทคโนโลยี รวมคำ 2 คำคือ Technique หมายถึง วิธีการที่มีการพัฒนา และสามารถนำไปใช้ได้ และ Logic หมายถึงความมีเหตุผลที่เป็นที่ยอมรับ รวมกันหมายถึง วิธีการปฏิบัติที่มีการจัดลำดับอย่างมีรูปแบบและขั้นตอน เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในเรื่อง ความเร็ว

ซอร์โคซี่ (Zorkoezy, 1984, p. 36 อ้างอิงใน พงษ์ศักดิ์ ผกาภาค, 2553, หน้า 51) ได้ให้ความหมายว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การกระทำโดยอัตโนมัติเพื่อรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผล จัดจำหน่ายและการใช้สารสนเทศ โดยไม่จำกัดขอบเขตที่ฮาร์ดแวร์หรือ ซอฟต์แวร์ แต่เน้นความสำคัญที่มนุษย์ในฐานะผู้ใช้ ผู้สร้าง ผู้ควบคุมและผู้แสวงหาผลประโยชน์ จากเทคโนโลยี

จากความหมายข้างต้นกล่าวสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยี ที่ใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร การเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร การจัดเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ การค้นหาและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสื่อกลางนำเสนอ สารสนเทศ รวมถึงการรับส่งสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารความเร็วสูง เพื่อส่งผ่าน สารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวประกอบด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ เทคโนโลยีมัลติมีเดีย โทรทัศน์ วิทยุ และเทคโนโลยีอื่น ๆ

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

सानิตย์ กายาผาด (2542, หน้า 16) กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

1. ช่วยในการจัดระบบข่าวสารจำนวนมหาศาลในแต่ละวัน
2. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสารสนเทศ เช่น การคำนวณตัวเลขที่ยุ่งยากซับซ้อน การจัดเรียงลำดับสารสนเทศ
3. ช่วยให้สามารถเก็บสารสนเทศในลักษณะที่เรียกใช้ได้ทุกครั้งอย่างสะดวก
4. ช่วยให้สามารถจัดระบบอัตโนมัติเพื่อการจัดเก็บประมวลผลและเรียกใช้สารสนเทศ
5. ช่วยในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพมากขึ้น
6. ช่วยในการสื่อสารระหว่างกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ลดอุปสรรคเกี่ยวกับเวลาและระยะทางงานโดยการใช้ระบบโทรศัพท์และอื่น ๆ

วชิราพร พุ่มบานเย็น (2545, หน้า 27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไว้ดังนี้

1. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่วยให้การค้นคว้าหาข้อมูลทางการศึกษาง่ายขึ้นและกว้างขวางไร้ขีดจำกัด ผู้เรียนมีความสะดวกมากขึ้นในการค้นคว้าวิจัยต่าง ๆ
2. การดำเนินชีวิตประจำวันทำให้มีความคล่องตัว และสะดวกรวดเร็วมากขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันก็สามารถทำได้หลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน หรือใช้เวลาน้อยลง
3. การดำเนินธุรกิจทำให้มีการแข่งขันกันระหว่างธุรกิจมากขึ้น ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาองค์กรเพื่อให้ทันกับข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา และส่งผลให้ประเทศชาติมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
4. อัตราการขยายตัวที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะการติดต่อสื่อสารที่เจริญก้าวหน้าและทันสมัยในปัจจุบัน ทำให้โลกของเราเป็นโลกไร้พรมแดน ระบบการทำงานมีการนำคอมพิวเตอร์ เข้ามาใช้ในการทำงานมากขึ้น และงานบางอย่างที่มนุษย์ไม่สามารถทำได้ ก็มีการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาทำงานแทน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 41-42) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อการศึกษาไว้ว่า เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและรวดเร็วที่สุดในยุคนี้ คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งเข้ามาเป็น

เครื่องมืออำนวยความสะดวกเกือบทุกอย่าง และที่สำคัญคือการสื่อสาร (Communication) ซึ่งการบริหารในยุคปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูง การบริหารจัดการและการตัดสินใจที่ดี คือ การตัดสินใจอยู่บนฐานข้อมูลที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และเพียงพอซึ่งจะถือว่าเป็นการตัดสินใจ ที่ถูกต้องหรือเป็นการตัดสินใจที่ผิดพลาดน้อยที่สุด จึงจำเป็นที่จะต้องแสวงหาข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อการตัดสินใจในการพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ของระบบสื่อสาร (Communication System) เพื่อให้ได้มาซึ่ง Information มากมายและมีประสิทธิภาพสูง กระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ และการนำไปใช้โดยอาศัยเทคโนโลยีต่าง ๆ (Information and Communications Technology: ICT) นั้นเอง ดังนั้น คนในยุคใหม่ที่จะอยู่ในสังคมโลกเทคโนโลยีเหล่านี้ได้อย่างกลมกลืน จึงจำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานที่เพียงพอในด้าน ICT การเริ่มต้นพัฒนาตนในเวลาที่เหมาะสม ควรจะเริ่มต้นในวัยเรียน โรงเรียนจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้แก่แก่นักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานเพียงพอที่จะเรียนรู้ พัฒนาความรู้และทักษะได้ด้วยตนเอง ในการจัดการศึกษามุ่งหวัง ให้การจัดการศึกษาให้แก่แก่นักเรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณสมบัติอย่างชัดเจน ดังนี้

1. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และมีทักษะกระบวนการเรียนรู้
2. เป็นผู้มีทักษะกระบวนการคิดหรือคิดเป็น คิดวิเคราะห์สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง
3. เป็นผู้มีทักษะการดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ

ดังนั้น เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงมีบทบาทที่สำคัญในการจัดการศึกษา อาจแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ สามารถนำ ICT มาเป็นเครื่องมือช่วยการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร เช่น
 - 1.1 ทำงานได้เร็วขึ้น ลดเวลาทำงานให้น้อยลง
 - 1.2 ทำงานได้งานเพิ่มขึ้น ใช้คนน้อยลง
 - 1.3 คุณภาพงานดีขึ้น
2. ด้านการเรียนการสอน สามารถใช้ ICT เป็นเครื่องมือสำหรับครูและนักเรียน เช่น
 - 2.1 สร้างสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ของครู
 - 2.2 ฝึกทักษะพื้นฐานให้แก่แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาคอมพิวเตอร์ให้มีทักษะเพียงพอ
 - 2.3 ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ เช่น ห้องทดลองเสมือนทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

2.4 ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้เสมือนห้องสมุดที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทั่วโลก เช่น องค์กรวิทยาศาสตร์โลกและดาราศาสตร์ เป็นต้น

จากความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการค้นคว้าหาความรู้และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกิดความสะดวกคล่องตัว และรวดเร็ว ช่วยให้เกิดการพัฒนาสื่อสารอย่างไร้พรมแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญ ทั้งด้านการปฏิรูปการบริหารจัดการ การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาปัญญาและทักษะรอบด้าน ครูและนักเรียน สามารถแสวงหาความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายขีดความสามารถในการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวทางการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา ดังนี้

กรรณิการ์ พิมพัรส (2546, หน้า 47) ได้สรุปการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเกี่ยวกับการใช้ในงานบริหารและงานบริการ เช่น งานห้องสมุดและฐานข้อมูลทางการศึกษา การบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดการศึกษา ระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศ และการนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งที่สำคัญ ได้แก่ การใช้เป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อประสม ระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต การใช้งานในห้องปฏิบัติการร่วมกับอุปกรณ์อื่น ๆ

เฟิลล์ แสงทรัพย์ทวี (2546, หน้า 26) ได้สรุปการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ไว้ดังนี้

1. การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าถึงบทเรียนของผู้สอนได้ด้วยตนเองที่อยู่ในรูปสื่อประสม จะทำให้โปรแกรมบทเรียนน่าสนใจ ใช้ได้สนุกและเพลิดเพลินมากขึ้น
2. การใช้โปรแกรมบทเรียน เป็นโปรแกรมบทเรียนซึ่งสามารถส่งเสียงอธิบาย มีภาพเคลื่อนไหว และสามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้
3. การศึกษาทางไกล เป็นการศึกษาที่ช่วยลดปัญหาในเรื่องระยะทาง ซึ่งจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การใช้วิทยุ โทรทัศน์ การสื่อสารโดยใช้ระบบแพรมภาพผ่านดาวเทียม หรือระบบการประชุมผ่านทางไกล

4. เครือข่ายการศึกษา เป็นการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้เพื่อช่วยในการสืบข้อมูล ช่วยในการติดต่อสื่อสาร โดยใช้บริการต่าง ๆ เช่น บริการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail: E-Mail) การเผยแพร่และค้นหาข้อมูลในระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ (WWW)

5. การใช้งานในห้องสมุด เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกมากขึ้น เช่น บริการยืม-คืน การค้นหาหนังสือ วารสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่ต้องการ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

6. การใช้งานประจำและงานบริหาร เช่น การจัดทำทะเบียน การลงทะเบียนเรียน เป็นต้น ซึ่งการมีข้อมูลต่าง ๆ ทำให้ครู อาจารย์ สามารถติดตามและดูแลนักเรียนได้อย่างดีรวมทั้งครู อาจารย์สามารถพัฒนาตนเองได้สูงขึ้น

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 34) ได้กล่าวถึง การประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีบทบาทสำคัญในทางการศึกษาไว้ ดังนี้

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นการใช้โปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้และการฝึกอบรม

2. สื่อประสม เป็นการใช้ระบบสื่อประสมในลักษณะตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว และเสียงในการเรียนการสอนและการฝึกอบรม

3. การประชุมทางไกลโดยวีดิทัศน์ เพื่อเชื่อมโยงการเรียนการสอนระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ระหว่างสถาบันการศึกษาให้ได้เรียนรู้พร้อมกัน

4. ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนและผู้เรียนในการสืบค้นระยะไกล และการเชื่อมต่อสื่อสารระหว่างบุคคลที่อยู่นอกระบบการศึกษาภาคปกติหรือที่อยู่ในระบบการศึกษาทางไกล

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, หน้า 21-23) ได้กำหนดแนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในโมดูล 7 ดังนี้

โมดูล 7 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีไปใช้จัดกระบวนการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของ 5 Steps

2. เพื่อสร้างจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา หลักการและสาระสำคัญ เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน เช่น ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้

เกี่ยวกับสื่อ และความรู้ด้านเทคโนโลยี การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนำไปใช้ จัดกระบวนการเรียนรู้ และช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียน เป็นการดำเนินการให้มีระบบสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีเข้าไปช่วยจัดการประสิทธิภาพทุกกระบวนการเรียนรู้

โกษิก เฉลิมหมู่ (2559, หน้า 72-76) ได้กล่าวถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษา ไว้ดังนี้

1. การจัดหลักสูตรในการจัดข้อมูล หรือการมีระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะความต้องการและการเลือกสรรใช้ข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และควรจะครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการศึกษา การจัดหลักสูตร ได้แก่ตัวหลักสูตร แผนการสอน คู่มือการพัฒนาหลักสูตร การสำรวจความต้องการของชุมชน การใช้ตำราเรียนของครูและนักเรียน โดยมุ่งเน้นถึงความยืดหยุ่นและความเหมาะสมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนเพียงใด

2. กระบวนการเรียนการสอนในการจัดข้อมูล หรือการมีระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับลักษณะความต้องการและการเลือกสรรใช้ข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและควรจะครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการศึกษากระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ ลักษณะของวิธีการสอน การมีส่วนร่วมของนักเรียน ตารางสอน การใช้ตำราเรียน สื่อการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน การรายงานผลการเรียน การสอนซ่อมเสริม โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐานจะจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนั้นยังคำนึงถึงการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสื่อมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. การบริหารในการจัดข้อมูล หรือการมีระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะความต้องการ และการเลือกสรรใช้ข้อมูลที่จำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและควรจะครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการศึกษา การบริหาร ได้แก่ บริหารงานโรงเรียนด้านต่าง ๆ เช่น งานธุรการ ได้แก่ การบริหารบุคลากร งบประมาณ การวางแผนงาน งานวิชาการ ได้แก่ หลักสูตร การเรียน การสอน งานปกครอง ได้แก่ ตัวนักเรียน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และบางอย่างต้องเป็นความลับ ข้อมูลเหล่านี้บางอย่างสามารถแสดงได้ เช่น จำนวนครู นักเรียน ระบบงานธุรการ แผนงานประจำปี ฯลฯ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้เกี่ยวข้องได้รับทราบ

4. การบริการในการจัดข้อมูล หรือการมีระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับลักษณะความต้องการและการเลือกสรรใช้ข้อมูลที่เป็นและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และควรจะครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการศึกษา การบริการ คือ การให้บริการด้านต่าง ๆ ได้แก่ อาคารเรียน อาคารประกอบการ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน ห้องสมุด ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548, หน้า 38) ได้ให้แนวทางในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการไว้ 6 ประเด็น ดังนี้

1. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาแก่ผู้บริหาร ครู อาจารย์และผู้เรียนอย่างถูกต้องให้มากขึ้น
2. จัดฝึกอบรมให้ครูอาจารย์ให้มีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งความสามารถในการสอนให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
3. กำหนดมาตรการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและชำนาญ รวมทั้งมีมาตรการในการจัดสรรอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้แก่สถานศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเกี่ยวกับการมีและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น
4. จัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งในลักษณะ E-book E-Library และ Courseware ที่มีคุณภาพและน่าสนใจให้ผู้เรียนได้ใช้ในการเรียนการสอนทุกระดับอย่างเพียงพอและทันเวลาในราคาที่เหมาะสม
5. กระจายโอกาสการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งสื่อสารมวลชนในทุกรูปแบบไปสู่ผู้เรียนทุกระดับและประชาชนทุกเพศทุกวัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
6. เร่งรัดการจัดตั้งหน่วยงานกลางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสาน การวิจัยการพัฒนาการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้แล้วเสร็จภายในปี 2554 พร้อมทั้งจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากแนวคิดของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการศึกษา มีการกำหนดปัจจัยต่าง ๆ ในการสนับสนุนเพื่อให้

เกิดการนำไปใช้ในการจัดการศึกษาและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนรู้แก่นักเรียน เช่น การสอนเนื้อหาและการฝึกปฏิบัติใช้งาน เพื่อติดต่อสื่อสาร ค้นหาและการสืบค้นข้อมูล ใช้เป็นสื่อการสอน ใช้เพื่อวัดประเมินผลและใช้เพื่อการเรียนรู้เป็นรายบุคคล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การให้บริการห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ การใช้โปรแกรมช่วยคำนวณ การใช้โปรแกรมประเมินผลทางสถิติ การใช้โปรแกรมรายงานผลการเรียน ใช้เครือข่ายภายในเฉพาะหน่วยงาน ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเรียนรู้เพื่อความสำเร็จในวิชาชีพ เป็นต้น

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา

นักวิชาการหลายท่าน ได้เสนอการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ศิริภรณ์ ไชยศรีหา (2547, หน้า 29-31) ได้กำหนดความสามารถของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารไว้ว่า การใช้ข้อมูลสารสนเทศติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา เป็นการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสอนทางไกล จะประสบผลมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับว่าผู้นำมาใช้เข้าใจแนวคิด หลักการ ตลอดจนมีการวางแผนและเตรียมการไว้เป็นอย่างดี โดยคำนึงถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนให้มาก จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น การใช้สื่อและอุปกรณ์สื่อสารอย่างหลากหลายทำให้เกิดความยืดหยุ่น ซึ่งเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยทั้งหมดทำให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญ คือ ความสามารถในการกระจายโอกาสทางการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษาจึงกลายเป็นทางเลือกที่เอื้อต่อการเรียนการสอน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญ มีดังนี้

1. การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ อีเมลในการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักเรียน ใช้รับหรือส่งการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมาย
2. การสนทนาออนไลน์ ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน โดยการสนทนาแบบเวลาจริง (Real time) โดยมีทั้งสนทนาด้วยตัวอักษรและสนทนาทางเสียง ลักษณะที่ใช้ คือ ใช้สนทนาระหว่างผู้เรียนและอาจารย์ในห้องเรียนหรือในชั่วโมงเรียน เสมือนว่ากำลังเรียนอยู่ในห้องนั้นจริง ๆ

3. การใช้กระดานข่าวหรือเวบบอร์ด (Bulletin board, Webboard) ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนอาจารย์ และผู้เรียนเป็นกลุ่ม ใช้กำหนดประเด็นหรือกระทู้ตามที่อาจารย์กำหนดหรือตามแต่ผู้เรียนกำหนด เพื่อช่วยการอภิปรายตอบคำถามในประเด็นที่เป็นกระทู้นั้น ๆ

4. การประชุมทางไกล (เทเลคอนเฟอเรนซ์) วิดีโอเทเลคอนเฟอเรนซ์ หมายถึงการประชุมทางจอภาพโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยเป็นการประชุมร่วมกันระหว่างบุคคล หรือคณะบุคคลที่อยู่ต่างสถานที่และห่างไกลคนละซีกโลกด้วยสื่อทางด้านมัลติมีเดียที่ใช้สร้างภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง

5. เสียงและข้อมูลตัวอักษร ในการประชุมเวลาเดียวกันและเป็นการสื่อสารสองทาง จึงทำให้ดูเหมือนว่าได้เข้าร่วมประชุมกันอย่างตามปกติ ด้านการศึกษาวิดีโอเทเลคอนเฟอเรนซ์ ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนติดต่อสื่อสารกันได้ผ่านทางจอภาพ โทรทัศน์และเสียง ผู้เรียนในห้องเรียนที่อยู่ห่างไกลสามารถมองเห็นภาพและเสียงของผู้สอน สามารถมองเห็นอากัปกริยาของผู้สอน และเห็นการเคลื่อนไหว สีหน้าของผู้สอนขณะเรียน ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนอาจารย์และผู้เรียนแบบเวลาจริง โดยที่ผู้เรียนและอาจารย์สามารถเห็นหน้ากันได้ โดยผ่านกล้องโทรทัศน์ที่ติดอยู่กับเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งสองฝ่าย ใช้สื่อสารกับผู้เรียนที่อยู่หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเสมือนว่ากำลังเรียนอยู่ในห้องเรียนจริง

นอกจากนั้น ยังได้กำหนดความสามารถของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. การจัดทำคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นซอฟต์แวร์ทางการศึกษาชนิดหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในกระบวนการเรียนการสอนเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายมีลักษณะการทำงานในรูปแบบของสื่อประสม มัลติมีเดีย คือการใช้สื่อร่วมกันมากกว่า 1 ชนิด เช่น ตัวอักษร ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว ที่สำคัญคือความสามารถโต้ตอบระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ มีการประเมินผลเพื่อสนองตอบให้กับผู้เรียนอย่างรวดเร็ว การนำเสนอบทเรียนด้านคอมพิวเตอร์ โดยนำเสนอบทเรียนที่เตรียมไว้อย่างเป็นระบบ มานำเสนอตามระดับขั้นตอนและมีการโต้ตอบชมเชย หรือมีการย้อนกลับไปทบทวนเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะช่วยสอนเนื้อหาวิชาซึ่งอาจเป็นตัวหนังสือ กราฟฟิก ถามคำถาม รับคำตอบ ตรวจสอบคำตอบและแสดงผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังสามารถใช้ร่วมกับอุปกรณ์อย่างอื่น เช่น เครื่องบันทึก วิดีทัศน์ เป็นต้น

2. การสร้างโฮมเพจเพื่อเผยแพร่ข้อมูลหรือรายละเอียดของวิชาเรียนการสอน โดยใช้ระบบออนไลน์ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีสภาพการเรียนต่างไปจากรูปแบบเดิม การเรียนการสอนแบบนี้ อาศัยศักยภาพและความสามารถของเครือข่ายซึ่งเป็นการนำเอา

เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการสนับสนุนการเรียนการสอน ให้เกิดการเรียนรู้โดยการสืบค้นข้อมูลและเชื่อมโยงเครือข่าย ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลาเป็นการประยุกต์ใช้ยุทธวิธีการสอนด้านพุทธิพิสัย ภายใต้อสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้และการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เนื่องจากการเรียนแบบนี้ผู้เรียนจะต้องควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเรียนด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเรียนการสอนโดยใช้เว็บเป็นหลักเป็นการจำลองสถานการณ์การเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นการสืบค้นองค์ความรู้จากเว็บหรืออาจเรียกว่าอีเลิร์นนิ่ง (E-Learning) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ E-Education

3. การนำเสนอการสร้างสรรค์จัดเก็บและนำเสนอเนื้อหาวิชาเรียนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปซอฟต์แวร์สำเร็จรูป ซอฟต์แวร์ประยุกต์ที่มีการใช้กันทั่วไป ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปเป็นซอฟต์แวร์ที่มีความนิยม ซึ่งบริษัท Software ผลิตขึ้นแล้วนำมาจำหน่ายเพื่อให้ผู้ใช้งานซื้อไปใช้โดยตรงโดยไม่ต้องเสียค่าพัฒนาซอฟต์แวร์อีก

4. การจัดทำฐานข้อมูล ฐานข้อมูลมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Database ซึ่ง Data คือ ข้อเท็จจริง เมื่อผ่านการประมวลผลแล้วจะกลายเป็นสารสนเทศ (Information) ที่เป็นประโยชน์ในบางครั้งจะพบว่ามีการเขียนคำว่า Database เป็น 2 คำ คือ Data และ Base ซึ่งหมายถึงแหล่งรวบรวมข้อมูลในโลกแห่งความเป็นจริง ขณะที่ Database หมายถึงแหล่งรวบรวมข้อมูลที่นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ อย่างไรก็ตามเมื่อก้าวถึงฐานข้อมูลสิ่งที่เข้าใจตรงกัน คือ เป็นการรวบรวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและมาอยู่รวมกัน แหล่งข้อมูลดังกล่าวนี้สามารถสืบค้น จัดเรียงปรับปรุงให้ทันสมัยหรือเปลี่ยนแปลงได้ โดยใช้ระบบจัดการฐานข้อมูล (Database management system: DBMS)

ฉันทภัทร ชุมทรัพย์ (2549, หน้า 46) ได้กำหนดสภาพปฏิบัติจริงของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน คือ

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้จัดการเรียนการสอน หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในการใช้จัดการเรียนการสอนลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เบื้องต้น และการเข้าถึงโปรแกรมต่าง ๆ ในคอมพิวเตอร์ รวมถึงอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ การใช้งานโปรแกรมต่าง ๆ เช่น โปรแกรมสำนักงานอัตโนมัติ โปรแกรมสร้างเว็บเพจ โปรแกรมคำนวณทางสถิติ โปรแกรมแสดงผลมัลติมีเดีย โปรแกรมสร้างสื่อมัลติมีเดีย โปรแกรมจัดทำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โปรแกรมสร้างบทเรียนออนไลน์ โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล เช่น การสอนเนื้อหาและการฝึกปฏิบัติใช้เพื่อติดต่อสื่อสารค้นหาข้อมูล และการสืบค้น ใช้สอนเนื้อหาบางส่วนโดยใช้เป็นสื่อการสอน ใช้เพื่อวัดประเมินผลและใช้เพื่อการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

2. การใช้เครื่องมือช่วยทำงาน หมายถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือช่วยทำงานในทำงานในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลซีดีรอม ฐานข้อมูลออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสารกันโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์ เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) การสนทนาออนไลน์ (Chat) กระดานข่าว (Web Board) ใช้รวบรวมข้อมูลเอกสาร ใช้เตรียมการสอน ใช้ในการทำงาน และค้นคว้าวิจัย

3. การใช้เพื่อการจัดการและบริหารสถานศึกษา หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการและบริหารสถานศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การใช้โปรแกรมช่วยคำนวณ การใช้โปรแกรมประเมินผลทางสถิติ การใช้โปรแกรมรายงานผลการเรียน ใช้เครือข่ายภายในเฉพาะหน่วยงาน ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเรียนรู้ เพื่อความสำเร็จในวิชาชีพ

จากการศึกษาแนวคิดของการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานของครู คือการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยทำงานลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ การสืบค้นข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลซีดีรอม ฐานข้อมูลออนไลน์ แอปพลิเคชัน ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสารกัน ลดระยะเวลาหรือขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อนในการปฏิบัติงาน เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) การสนทนาออนไลน์ (Chat) กระดานข่าว (Web Board) ตลอดจนการทำงานเพื่อรวบรวมข้อมูลเอกสาร และใช้ในการค้นคว้าวิจัย

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565) เป็นดังนี้

บริบททั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักในด้านการส่งเสริม สนับสนุน และบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีบริบททั่วไป ดังนี้

ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี ในเขตรับผิดชอบด้านการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการ ในเขตรับผิดชอบด้านการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ในเขตรับผิดชอบด้านการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนนทบุรี ในเขตรับผิดชอบด้านการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

เขตพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 27 เขต ดังนี้

- 1) เขตคลองสามวา 2) เขตคันนายาว 3) เขตจตุจักร 4) เขตดอนเมือง 5) เขตบางกะปิ
- 6) เขตบางเขน 7) เขตบึงกุ่ม 8) เขตประเวศ 9) เขตมีนบุรี 10) เขตลาดกระบัง 11) เขตลาดพร้าว
- 12) เขตวังทองหลาง 13) เขตสวนหลวง 14) เขตสะพานสูง 15) เขตสายไหม 16) เขตหนองจอก
- 17) เขตหลักสี่ 18) เขตห้วยขวาง 19) เขตคลองเตย 20) เขตบางคอแหลม 21) เขตดินแดง
- 22) เขตบางนา 23) เขตบางรัก 24) เขตพระโขนง 25) เขตยานนาวา 26) เขตวัฒนา 27) เขตสาทร

สภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ ถนนลาดพร้าว เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 27 เขตการปกครอง เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งส่วนราชการตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พุทธศักราช 2546 และ 2553 เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจกระจายอำนาจ การบริหารจัดการ การศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการ มีเอกภาพในการบริหารจัดการศึกษา บริหารงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์โดยแบ่งส่วนราชการภายในตามโครงสร้างการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล

3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
6. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
7. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
8. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
9. กลุ่มกฎหมายและคดี
10. หน่วยตรวจสอบภายใน

อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่ การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการ และประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใด โดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงเรียนจำแนกตามขนาดและจำนวนนักเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)	จำนวนโรงเรียน
ขนาดเล็ก	1 – 499 คน	2
ขนาดกลาง	500 – 1,499 คน	8
ขนาดใหญ่	1,500 – 2,499 คน	18
ขนาดใหญ่พิเศษ	2,500 คนขึ้นไป	24
รวม		52

ตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียนแยกตามระดับชั้นและจำนวนห้องเรียน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนนักเรียน	จำนวนห้องเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 1	21,058	565
มัธยมศึกษาปีที่ 2	20,791	562
มัธยมศึกษาปีที่ 3	21,348	566
มัธยมศึกษาปีที่ 4	20,132	548
มัธยมศึกษาปีที่ 5	19,365	537
มัธยมศึกษาปีที่ 6	18,993	533
รวม	120,687	3,311

ตาราง 3 แสดงจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ที่	ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ผอ.สถานศึกษา	49	0.81
2	รอง ผอ.สถานศึกษา	180	2.98
3	ครู	5,709	94.46
4	พนักงานราชการ	57	0.94
5	ครูอัตราจ้าง	49	0.81
	รวม	6,044	100

ทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้นำยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580) แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566–2570 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566–2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายรัฐบาล นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2565–2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาใช้ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ดังนี้

วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์กลางพัฒนาคุณภาพการศึกษา บริหารจัดการด้วยนวัตกรรมที่ทันสมัย
สู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. จัดการศึกษาให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ได้รับความปลอดภัยทุกรูปแบบ เพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่

3. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
4. ยกกระดับผู้เรียนให้มีสมรรถนะและมีความเป็นเลิศตามศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน
5. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษา อย่างทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพ
6. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ เป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และภาษา
7. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
8. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้และปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย
2. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยทุกรูปแบบ เพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพ ให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
4. ผู้เรียนมีสมรรถนะและมีความเป็นเลิศตามศักยภาพ สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ
5. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาส ความเสมอภาคบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพ
6. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและภาษา มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ
7. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย

9. กำกับ ติดตาม ประเมิน และสรุปรายงานผลอย่างเป็นระบบ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ มีงานวิจัยและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาตามศักยภาพของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

จุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565–2566

1. สร้างความตระหนัก ให้กับครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน สามารถวิเคราะห์ ประเมิน สถานการณ์ความเสี่ยงและเสริมสร้างแนวทางป้องกันและดูแลความปลอดภัย ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ โดยเฉพาะความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

2. เสริมสร้างวินัยและความรับผิดชอบตนเอง สังคม และประเทศชาติให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

3. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ให้มีประสิทธิภาพ

4. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการมีงานทำหรือประกอบอาชีพตามความถนัด ความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน

5. ยกระดับคุณภาพการศึกษาภายใต้การขับเคลื่อน “ศูนย์กลางการศึกษาที่มีคุณภาพของประเทศไทย” (Quality Education Center)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 หรือผู้เรียนในยุคดิจิทัลเป็นผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในยุคที่สภาพแวดล้อมรอบตัวเขาพร่างพรูไปด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศจนสามารถกล่าวได้ว่าเป็นผู้เรียนที่เป็น “Native Technology” โดยชีวิตประจำวันของพวกเขาจะมีความเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีตั้งแต่ลืมตาจนหลับไป สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็วและไร้พรมแดน ด้วยเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนกลายเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล (Digital Citizenship) ที่มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 นี้เป็นอย่างดี รวมทั้งต้องมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีเหล่านี้เข้าไปสู่ห้องเรียน และโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม โดยเริ่มจากการยอมรับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ในระดับบุคคล (Concerns-Based Adoption Model: CBAM) ของผู้บริหารและครู จากนั้นก็ส่งเสริมให้ครูบูรณาการความรู้ในศาสตร์การสอน เนื้อหา และเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน (Technological Pedagogical Content Knowledge) และการนำเทคโนโลยีสู่การจัดการโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ด้วยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี (Technology Leadership)

ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 84 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนโดยใช้สังกัดสถานศึกษาเป็นระดับชั้น ได้ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 39 คน และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.933 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นบันได ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด

วรรณภา จำเนียรพีช (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 302 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

ชญัญภาค ไยดี (2561) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ และประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา 3.1) ด้านความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา และส่งเสริมการระดมทุน 3.2) ด้านพัฒนาการเรียนรู้ ยุคดิจิทัล ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครู บุคลากรทางการศึกษาสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.3) ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำด้านการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูเข้าใจและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร 3.4) ด้านการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารต้องใช้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือโดยเชิญทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจ กำหนดยุทธศาสตร์วางแผนในการพัฒนา สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และองค์ความรู้ร่วมกัน และควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดเก็บและดูแลระบบข้อมูลให้สามารถเรียกใช้ได้สะดวก และ 3.5) ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัลผู้บริหารควรมีแนวปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้เรียนอย่างชัดเจนและมีการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และมีเครื่องมือดิจิทัลที่เพียงพอต่อการใช้งานของนักเรียน

สุภาสิณี สว่างศรี (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต้องพัฒนาของผู้บริหาร

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 18 ข้อ และความต้องการในการพัฒนามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2) หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6 หน่วย มีความเหมาะสมมากที่สุด และค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในระดับสูง และ 3) ผู้เข้ารับการพัฒนามีความรู้หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีพฤติกรรมระหว่างการพัฒนาอยู่ในระดับดีมากทุกข้อ มีความพึงพอใจต่อการเข้ารับการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด และความรู้ที่ได้จากการพัฒนาส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าก่อนการพัฒนา

กนกวรรณ โพธิ์ทอง (2559) ได้ศึกษาผลของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนและบรรยาภาครโรงเรียน โดยมีการรู้เทคโนโลยีและการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนของครูเป็นสื่อกลางต่อประสิทธิผลครูในโรงเรียนดีศรีตำบล ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารในโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของครูมีองค์ประกอบสอดคล้องกับมาตรฐานระดับชาติทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารของ International Society of Technology in Education 2) การรู้เทคโนโลยีการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนของครูและประสิทธิผลของครูมีความสัมพันธ์กัน และ 3) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนดีศรีตำบล ระดับมัธยมศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลครู และบรรยาภาครโรงเรียนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลครูโดยผ่านการรู้เทคโนโลยีและการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนของครู

จิระศักดิ์ ชุมภู (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุตถินไทย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุตถินไทย จังหวัดเชียงราย ทั้ง 6 ด้าน พบว่าการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ณัฐธนิชา พรปทุมชัยกิจ (2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร เครื่องมือที่ใช้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.976 และแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าสถิติทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษา จำนวน 351 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ในด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก

จิราพัชร ไผ่วุฒิพันธ์ (2564) ได้ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจโดยการหมุนแกนด้วยวิธีแวกซ์ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ผู้บริหารต้องมีความรู้เท่าทัน รู้จักส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง รู้จักการถ่ายทอดความรู้ พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีโดยกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นประจำ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในเรื่องของการวัดผลและประเมินผล สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีด้านการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้วยความรับผิดชอบ มีจริยธรรม

วรวิฐฐา จงปัดนา และสีปสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา (2562) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนอนุบาลทรัพย์ปัญญา ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี การวิจัยเป็นเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามผู้ให้ข้อมูล คือ ครูโรงเรียนอนุบาลทรัพย์ปัญญา จำนวน 54 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูโรงเรียนอนุบาลทรัพย์ปัญญา ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูโรงเรียนอนุบาลทรัพย์ปัญญาตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านการบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2) ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียน

อนุบาลทรัพย์ปัญญาตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์และด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ การเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล

สามารถ งามขำ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต จังหวัดลพบุรี ในยุคนิวนอร์มัล โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู โรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต จังหวัดลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 216 คน ในปีการศึกษา 2563 และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต จังหวัดลพบุรี ในยุคนิวนอร์มัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โรงเรียนในเครือข่ายคณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต จังหวัดลพบุรี ในยุคนิวนอร์มัล พบว่า ด้านงานประจำและงานบริหาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด มีแนวทางดังต่อไปนี้ 1) โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนและงานวิชาการ โดยกำหนดให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของงาน อีกทั้งยังสามารถนำผลการวิจัยที่ใช้เทคโนโลยีเป็นตัวชี้วัดมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของงานให้มีประสิทธิภาพ 2) ครูควรศึกษาเทคโนโลยีเพื่อนำมาพัฒนาในงานด้านต่าง ๆ ที่สำคัญต่อสถานศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพ

พันธยุทธ ทศระเปียบ (2560) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2560 จำนวน 289 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ F-test และเมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการเปรียบเทียบตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราชพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ ด้านการใช้สารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการใช้แหล่งสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้และด้านการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

เพื่อการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามวุฒิการศึกษา การจัดการศึกษาและการปฏิบัติงานที่ต่างกันโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพชรรัตน์ วงศ์คำ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่า $PNI_{modified}$ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในเรียนการสอน มีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูมากที่สุด เป็นการแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญ และเห็นประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน

ศราวุธ แจ่มสุข (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้ไอซีทีของครูกลุ่มโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 กลุ่มตัวอย่างมีผู้บริหารและครู จำนวน 70 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลวิจัยพบว่า 1) ทุกโรงเรียนมีโครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมีเว็บไซต์และเฟสบุ๊คโรงเรียน รวมถึงไลน์กลุ่มโรงเรียน โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และเครื่องคอมพิวเตอร์ และมีหน่วยงานรับผิดชอบงานไอซีทีโรงเรียน ส่วนครูในโรงเรียนดีประจำตำบล มีการใช้ไอซีทีเบื้องต้นครูมีอุปกรณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นของตนเอง เช่น โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน เป็นต้น ครูใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารและหาความรู้เพิ่มเติม 2) ทักษะไอซีทีของครูในโรงเรียนดีประจำตำบล ตามกรอบสมรรถนะการใช้ไอซีทีของยูเนสโกด้านการรู้เทคโนโลยี พบว่าครูขาดทักษะมากที่สุดคือด้านศาสตร์การสอน รองลงมาคือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านองค์กรและการบริหาร 3) ข้อเสนอแนะทางพัฒนาทักษะไอซีที ของครูโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มี 6 ด้าน ซึ่งด้านที่ครูต้องพัฒนามากที่สุด คือ ศาสตร์การสอนที่ครูต้องบูรณาการไอซีทีมาใช้เป็นเครื่องมือในการสอน

อรรถยา อัครเรืองพิภพ (2560) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสำนักงานเขตวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 127 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .962 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีแบบ (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำไปเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูในโรงเรียนสำนักงานเขตวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ 3) ครูที่มีอายุต่างกันมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีอายุ 30-40 ปี มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามากกว่าครูที่มีอายุ 41 ปี ขึ้นไป

อานนท์ ปลื้มเนตร (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 41 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลของข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะที่มีและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ตามมาตรฐานวิชาชีพของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 41 ทั้ง 6 ด้าน พบว่าสมรรถนะที่มีผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น ส่วนมากอยู่ในระดับน้อย และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ ส่วนมากอยู่ในระดับมาก 2) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนา

สมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าประเด็นสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ที่ผู้วิจัยเสนอนั้นมีความเหมาะสมและถ้านำไปปฏิบัติ ก็มีความเป็นไปได้และการที่จะนำไปสร้างรูปแบบนั้นควรจัดในรูปแบบของการฝึกอบรม เพราะจะทำให้ครูผู้สอนมีสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพที่สามารถนำไปใช้ได้จริงและเป็นรูปธรรมมากกว่าการดำเนินการด้วยรูปแบบหรือวิธีการอื่น 3) ผลการศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 การสร้างและหาประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 จากการหาประสิทธิภาพ พบว่า ได้ค่าประสิทธิภาพ 85.33/82.67 ซึ่งได้ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนด 4) ผลการศึกษาประสิทธิผลของการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สำหรับประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ พบว่า ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ภายหลังฝึกอบรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุวิทย์ ขำคล้าย (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาครอนบาค แบบสอบถามชุดที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่นรวมทุกด้านเท่ากับ .981 และแบบสอบถามชุดที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นรวมทุกด้านเท่ากับ .990 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy}=0.812$)

อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยะวัฒน์ รักราวี (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายและวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี สนับสนุนการนำสื่อเทคโนโลยีมาปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ระดมทุนจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงเทคโนโลยีภายในสถานศึกษา และประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี

งานวิจัยต่างประเทศ

วัตต์ (Watts, 2009, p. 15 อ้างอิงใน กนกวรรณ โพธิ์ทอง, 2559, หน้า 69) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี บรรยากาศโรงเรียน และการบูรณาการเทคโนโลยีศึกษาความสัมพันธ์ใน K-12 โรงเรียนของรัฐเก็บข้อมูลโดยใช้ 3 เครื่องมือของมาตรฐาน

เทคโนโลยีการศึกษาแห่งชาติสำหรับผู้บริหาร (NETS-A) เป็นการสำรวจการบริหารของผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร การดูการเรียนการสอนเทคโนโลยีและการสำรวจ และวัตต์ซัน บรรรยาภาคองค์การ (OCI) พบว่า มาตรการบรรยากาศของโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงลบ โรงเรียนที่มีระดับความสำเร็จสูง มีแนวโน้มที่จะมีการบังคับการใช้ครูของเทคโนโลยีระดับที่ต่ำ คำแนะนำสำหรับการปฏิบัติชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะด้วยมาตรฐานสำหรับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีของสมาคมเทคโนโลยีทางการศึกษาแห่งชาติ (ISTE) มากขึ้น และพบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับการบูรณาการเทคโนโลยีการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ริชาร์ดสัน (Richardson, 2011, p. 14 อ้างอิงใน เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563, หน้า 68) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในโรงเรียนพื้นเมืองอเมริกา โดยมีแนวคิดที่ว่าผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนชาวอเมริกันพื้นเมือง มีบทบาทที่แตกต่างกันในฐานะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลอินเดียที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เพื่อเปิดสอนนักเรียนอเมริกันพื้นเมืองเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีตามมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (NETS-A) ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารเหล่านี้มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีที่แตกต่างกันในแต่ละด้านตามมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (NETS-A) อีกทั้งยังขาดองค์ประกอบหลายด้านที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว และพบว่า การขาดการพัฒนาวิชาชีพ การขาดการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี การขาดแคลนผู้ประสานงานด้านเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่ทำลายสำหรับการเป็นผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนพื้นเมืองอเมริกา

ฟิชเชอร์ (Fisher, 2013, p. 27 อ้างอิงใน กนกวรรณ โพธิ์ทอง, 2559, หน้า 57) ได้ศึกษาเรื่องผู้บริหารในศตวรรษที่ 21: การศึกษาหาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีและบูรณาการเทคโนโลยีในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐเท็กซัส ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพของเทคโนโลยีในห้องเรียน ผลการศึกษาพบว่า ความแตกต่างระหว่างความสามารถในการรับรู้ การบูรณาการเทคโนโลยีและการเข้าถึงเทคโนโลยีของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกัน การพัฒนาวิชาชีพความสามารถของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเทคโนโลยีให้ผลความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการบูรณาการเทคโนโลยีของครู

อีเฟอโกลู (Efeoglu, 2019, pp. 73-78 อ้างอิงใน ณัฏพล พุฒญา, 2565, หน้า 51) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของครูที่มีต่อเทคโนโลยีการศึกษาและบทบาทความเป็น

ผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ครูรับรู้บทบาทความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนของพวกเขาค่อนข้างสูง ในการทดสอบมิติย่อยระดับที่มีคะแนนสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุน และระดับต่ำที่สุดคือด้านวิสัยทัศน์ และพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับทัศนคติของครูที่มีต่อเทคโนโลยีการศึกษา และบทบาทผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนส่งผลต่อทัศนคติของครูที่มีต่อเทคโนโลยีการศึกษา

อุมุท อัครชิล และคณะ (Umut, et al., 2017, pp. 119–131 อ้างอิงใน เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563, หน้า 68) ได้ศึกษาเรื่อง การตรวจสอบภาวะผู้นำแบบเปิดทางด้านเทคโนโลยีในการบริหารจัดการการศึกษา ซึ่งการศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปิด การเป็นพลเมืองดิจิทัล การยอมรับเทคโนโลยี และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ผลการวิจัย พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีนั้น มีอิทธิพลทางบวกต่อการเป็นพลเมืองดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีและความเป็นพลเมืองดิจิทัล มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อการเป็นผู้นำแบบเปิด

ลามมณี ธานนิมาลัย และอรุณภูมิ ราแมน (Thannimalai and Raman, 2018, pp. 177–178 อ้างอิงใน เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563, หน้า 69) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการบูรณาการเทคโนโลยีในห้องเรียนของครูในศตวรรษที่ 21 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาของ NETS-A จำนวน 5 ด้าน เพื่อวัดระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ได้แก่ ภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ความเป็นเลิศในการปฏิบัติวิชาชีพ การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีตามมาตรฐานชาติ ด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาของ (NETS-A) จำนวน 5 ด้าน อยู่ในระดับสูง และพบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่สำคัญกับการบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อครูในการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ที่ช่วยให้การปฏิบัติงานทุกด้านเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพ ทั้งนี้การนำไปปฏิบัติงานดังกล่าวนั้นจะเกิดประสิทธิภาพได้ ส่วนขึ้นอยู่กับ การสนับสนุน ส่งเสริม ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งต้องมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ผู้วิจัยจึงได้ กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยมีองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกัน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี 2) การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 3) การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 4) การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานทั่วไป หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี จะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่างทันสมัย ทันต่อโลกศตวรรษที่ 21 และยุคดิจิทัล ดิสรัปชัน (Digital Disruption)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5,709 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโรยามาเน่ (ทานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549, หน้า 47) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 234 คน ขนาดใหญ่ จำนวน 110 คน และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กมีจำนวนน้อย เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมต่อการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาขนาดกลางเป็นจำนวน 30 คนและสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นจำนวน 30 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 404 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแยกตามขนาดสถานศึกษา ดังตารางที่ 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	30	30
ขนาดกลาง	461	30
ขนาดใหญ่	1,670	110
ขนาดใหญ่พิเศษ	3,548	234
รวม	5,709	404

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ แนวคิด หลักการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต
3. นำข้อมูลจากข้อ 1 และข้อ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) ของคำถามแต่ละข้อ
6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มี

ลักษณะประชากรที่คล้ายกับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970, p. 161) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ค่าเท่ากับ .99 และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา ได้ค่าเท่ากับ .98

8. นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอบริการที่ปรึกษา ตรวจสอบอีกครั้ง

9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) ผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีพฤติกรรม/การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีพฤติกรรม/การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีพฤติกรรม/การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีพฤติกรรม/การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีพฤติกรรม/การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โดยลักษณะ
 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)
 ผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีพฤติกรรม/การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ไปถึงผู้อำนวยการ
 โรงเรียนในกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัย และขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ให้ความร่วมมือในการตอบ
 แบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน
 การวิจัยจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้ง
 แนบ QR Code แบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน Google Form

3. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลและบรรยายผล
 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

เกณฑ์การแปลผลความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

- ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป หมายความว่า มีความสัมพันธ์สูงมาก
- ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.60–0.79 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง
- ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.40–0.59 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ปานกลาง
- ค่าความสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.20–0.39 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ
- ค่าความสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.20 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ต่ำมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องและค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
X_1	หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี
X_2	หมายถึง การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร
X_3	หมายถึง การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน
X_4	หมายถึง การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี
Y_1	หมายถึง การจัดการเรียนการสอน
Y_2	หมายถึง การปฏิบัติงานทั่วไป

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจง ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังแสดงในตาราง 5-7

ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	265	65.59
สูงกว่าปริญญาตรี	139	34.41
รวม	404	100

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 65.59 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.41

ตาราง 6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	102	25.25
ตั้งแต่ 5-10 ปี	174	43.07
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	128	31.68
รวม	404	100

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.07 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 31.68

ตาราง 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดเล็กและขนาดกลาง	60	14.85
ขนาดใหญ่	110	27.23
ขนาดใหญ่พิเศษ	234	57.92
รวม	404	100

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 14.85 ครูโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.23 และครูโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 57.92

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังแสดงในตาราง 8-12

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและในแต่ละด้าน

ด้าน	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี	4.22	0.91	มาก
2.	การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	4.10	0.99	มาก
3.	การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน	4.12	0.83	มาก
4.	การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	4.11	0.98	มาก
รวมเฉลี่ย		4.14	0.93	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี เป็นรายชื่อ

ที่	ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษา	4.16	0.83	มาก
2.	ผู้บริหารกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยี เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.51	0.81	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ทางการใช้เทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติจริงได้ตามวัตถุประสงค์	4.12	0.90	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	4.09	0.96	มาก
5.	ผู้บริหารมีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษา	4.22	0.90	มาก
6.	ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้นำเทคโนโลยีไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.25	0.94	มาก
7.	ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา	4.19	1.02	มาก
รวมเฉลี่ย		4.22	0.91	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร เป็นรายข้อ

ที่	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานด้านต่าง ๆ	4.15	0.98	มาก
2.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากร ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4.52	0.94	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารสร้างทีมงานในการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	4.06	0.91	มาก
4.	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	4.03	1.05	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ที่	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
5.	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีสำหรับการสื่อสารภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.00	0.97	มาก
6.	ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนตามความต้องการเทคโนโลยีของสถานศึกษา	3.91	1.04	มาก
7.	ผู้บริหารสนับสนุนการให้บริการด้านเทคโนโลยีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ	4.16	0.97	มาก
8.	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายและทันสมัยต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	3.97	1.06	มาก
รวมเฉลี่ย		4.10	0.99	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เป็นรายข้อ

ที่	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่มีความหลากหลายและทันสมัย ในการจัดการเรียนรู้	4.52	0.89	มากที่สุด
2.	ผู้บริหารสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนการสอน	4.16	0.94	มาก
3.	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ของนักเรียน	4.13	0.77	มาก
4.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับเทคโนโลยีในหลักสูตรสถานศึกษา	4.19	0.76	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ที่	ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
5.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี สร้างสื่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	3.90	1.11	มาก
6.	ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครูในการพัฒนาวิชาชีพด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	4.03	0.92	มาก
7.	ผู้บริหารส่งเสริมการนำอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียน	3.91	1.05	มาก
8.	ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร หรือเนื้อหาสาระใหม่ ๆ แก่นักเรียน	4.13	0.96	มาก
รวมเฉลี่ย		4.12	0.83	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี เป็นรายข้อ

ที่	ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี โดยมีความรับผิดชอบต่องสังคม	3.87	1.11	มาก
2.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง ไม่ก่อความเสียหายต่อโรงเรียน	4.53	0.97	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.	ผู้บริหารส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี	4.02	0.95	มาก
4.	ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้งานเทคโนโลยี	4.00	0.99	มาก
5.	ผู้บริหารดำเนินการให้ครูและบุคลากรเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีอย่างเสมอภาค	4.16	0.94	มาก
6.	ผู้บริหารกำหนดมาตรการด้านการจัดเก็บข้อมูลผ่านอุปกรณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดการรั่วไหลของข้อมูลสู่การสร้างความเสี่ยงต่อนักเรียน ครูและบุคลากร	4.15	0.90	มาก
7.	ผู้บริหารส่งเสริมการส่งผ่านข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในช่องทางออนไลน์ (Online)	4.03	0.95	มาก
รวมเฉลี่ย		4.11	0.98	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังแสดงในตาราง 13-15

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและในแต่ละด้าน

ด้าน	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การจัดการเรียนการสอน	4.41	0.71	มาก
2.	การปฏิบัติงานทั่วไป	4.56	0.57	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.48	0.62	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และด้านการปฏิบัติงานทั่วไปอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

ที่	ด้านการจัดการเรียนการสอน	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ข้าพเจ้าสืบคนข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.50	0.81	มาก
2.	ข้าพเจ้าสร้างสื่อการเรียนรู้ ผ่านโปรแกรมพื้นฐานจากคอมพิวเตอร์	4.35	0.89	มาก
3.	ข้าพเจ้าใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (Online)	4.57	0.76	มากที่สุด
4.	ข้าพเจ้าใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันบนสังคมออนไลน์ (Social Network) ในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียน เพื่อความสะดวกรวดเร็ว	4.47	0.76	มาก
5.	ข้าพเจ้าใช้กระดานสนทนาออนไลน์ (Webboard) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นกับนักเรียน	4.11	0.88	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	ด้านการจัดการเรียนการสอน	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
6.	ข้าพเจ้าแนะนำการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ (เช่น MOOCs, Edx) ให้นักเรียนศึกษา	4.25	0.94	มาก
7.	ข้าพเจ้าใช้เว็บไซต์ (Website) หรือบล็อก (Blog) เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.20	0.85	มาก
8.	ข้าพเจ้าใช้แอปพลิเคชันหรือเกม ในการดึงดูดความสนใจของนักเรียนในการเรียนรู้	4.44	0.76	มาก
9.	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรมบันทึกภาพและเสียง ผ่านคอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน	4.44	0.84	มาก
10.	ข้าพเจ้าสร้างสื่อการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม ไมโครซอฟท์ออฟฟิศ (Microsoft Office) ในการจัดการเรียนการสอน	4.50	0.76	มาก
11.	ข้าพเจ้าแนะนำแหล่งการเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต ที่มีความน่าเชื่อถือให้นักเรียนสืบค้นข้อมูล	4.50	0.76	มาก
12.	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรมการวัดผล ประเมินผลผู้เรียน เป็นรายบุคคลผ่านคอมพิวเตอร์	4.47	0.84	มาก
13.	ข้าพเจ้าใช้อินเทอร์เน็ตในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	4.40	0.83	มาก
14.	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ และความสำคัญของคอมพิวเตอร์ในการใช้งาน ด้านการศึกษา	4.52	0.72	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.41	0.71	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 3 และ 14 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป เป็นรายชื่อ

ที่	ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป	n=404		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ข้าพเจ้าใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) ในการติดต่อสื่อสารและการรับ-ส่งเอกสารเป็นประจำ	4.51	0.80	มากที่สุด
2.	ข้าพเจ้าใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน	4.66	0.60	มากที่สุด
3.	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศ (Microsoft Office) ในการปฏิบัติงาน	4.62	0.71	มากที่สุด
4.	ข้าพเจ้าใช้แอปพลิเคชัน (เช่น Line, Messenger) ในการสื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา	4.78	0.49	มากที่สุด
5.	ข้าพเจ้าใช้ระบบออนไลน์ ในการจัดเก็บฐานข้อมูล ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ (เช่น Google drive, Microsoft 365 online)	4.47	0.71	มาก
6.	ข้าพเจ้าเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน	4.59	0.61	มากที่สุด
7.	ข้าพเจ้าแก้ปัญหาเบื้องต้นที่เกิดจากการใช้งานโปรแกรมจากคอมพิวเตอร์ได้	4.47	0.72	มาก
8.	ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้งานอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์	4.53	0.62	มากที่สุด
9.	ข้าพเจ้าใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลความรู้ใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต	4.65	0.60	มากที่สุด
10.	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เว็บไซต์ (Website) ของโรงเรียนในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ แก่นักเรียนและผู้ปกครอง	4.47	0.67	มาก
11.	ข้าพเจ้าใช้งานจากโปรแกรมที่ถูกลิขสิทธิ์เท่านั้น	4.40	0.83	มาก
12.	ข้าพเจ้าให้คำปรึกษาเพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.59	0.61	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.56	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 15 แสดงว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 5, 7, 10 และ 11 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y ₁	Y ₂	X (รวม)	Y (รวม)
X ₁	1.000							
X ₂	.921**	1.000						
X ₃	.928**	.943**	1.000					
X ₄	.901**	.916**	.892**	1.000				
Y ₁	.532**	.658**	.575**	.473**	1.000			
Y ₂	.598**	.698**	.568**	.587**	.863**	1.000		
X	.967**	.977**	.970**	.959**	.579**	.635**	1.000	
(รวม)								
Y	.582**	.700**	.593**	.542**	.973**	.957**	.625**	1.000
(รวม)								
\bar{X}	4.22	4.10	4.12	4.11	4.41	4.56	4.14	4.49
S.D.	.86	.94	.84	.91	.71	.57	.86	.62

หมายเหตุ: **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 16 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.625$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี (X_1) มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r=.582$) มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r=.532$) และมีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการปฏิบัติงานทั่วไป (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.598$) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร (X_2) มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.700$) มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.658$) และมีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการปฏิบัติงานทั่วไป (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.698$) ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน (X_3) มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r=.593$) มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r=.575$) และมีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการปฏิบัติงานทั่วไป (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r=.568$) และด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี (X_4) มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r=.542$) มีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r=.473$) และมีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการปฏิบัติงานทั่วไป (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r=.587$)

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร
2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติงานทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด และการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.625$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการฝึกอบรม พัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ จนเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีและพัฒนาตนเองให้มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ต้องก้าวทันต่อโลกในยุคดิจิทัล อยู่เสมอ อีกทั้งยังบูรณาการเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของตนเองในการบริหารงาน รวมถึงการตอบรับนโยบายจากต้นสังกัด ในด้านการใช้เทคโนโลยีนำมา กำหนดเป็นวิสัยทัศน์และนโยบายของสถานศึกษา การส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านคุณภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นทางการใช้เทคโนโลยี มีทักษะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่หลากหลาย มีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) และข้อมูลสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการ และการตัดสินใจ มีการสร้างบรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) และระบบข้อมูลสารสนเทศ มาใช้เป็นกลไกในการบริหารจัดการศึกษา (Digital Processing) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) โดยบูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งขับเคลื่อนการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาและพื้นที่ เพื่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการบริการที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพสังคม รองรับภาวะวิกฤตและเหตุจำเป็นที่ต้องจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (Online) ในอนาคต สร้างความตระหนักและความเข้าใจต่อการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี มีความระมัดระวังและรับผิดชอบต่อสังคม และกำหนดนโยบายที่ชัดเจนต่อการบังคับใช้กฎหมาย ลิขสิทธิ์ทางเทคโนโลยี ดังที่ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561, หน้า 120) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี และความเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษา ได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี และใช้งานอย่างมีความรอบรู้ รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีโดยคำนึงถึงหลัก

จริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับจີระศักดิ์ ชุมภู (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุทัศน์ไทย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุทัศน์ไทย จังหวัดเชียงราย ทั้ง 6 ด้าน พบว่าการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมีจริยธรรม และตรวจสอบได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

สำหรับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีในการนำมาใช้ปฏิบัติงาน และการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตยุคดิจิทัล อีกทั้งสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตั้งอยู่ท่ามกลางความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี ในเขตศูนย์กลางของประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษา และเห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีในปัจจุบัน และได้แสดงออกถึงความมีวิสัยทัศน์ในการใช้ เทคโนโลยีด้วยการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในสถานศึกษา ตอบสนองต่อนโยบายของหน่วยงานทางการศึกษาต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งมีการกำหนดพันธกิจในการเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปสู่ครูและ บุคลากรในการใช้ปฏิบัติงาน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบให้มีความ ทันสมัย กำหนดนโยบายให้นำเทคโนโลยีไปใช้ในการปฏิบัติงานทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ศูนย์พัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี (Center for the Advanced Study of Technology Leadership in Education, 2019, p. 89–95 อ้างอิงใน เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563, หน้า 46–48) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารนั้นต้องมีภาวะผู้นำและมีวิสัยทัศน์ (Leadership and Vision) อันประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการใช้เทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือในสถานศึกษา การสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาในกระบวนการวางแผนเทคโนโลยี

ของเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา การจัดทำแผนด้านเทคโนโลยีของเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษา และนำมาเปรียบเทียบกับแผนอื่น ๆ รวมถึงแผนกลยุทธ์ของเขตพื้นที่การศึกษา แผนพัฒนาสถานศึกษา หรือแผนการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่มี ข้อมูลจากการวิจัยเป็นฐานในแผนการพัฒนาสถานศึกษา และการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการหาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการใช้เทคโนโลยี ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับดวงเดือน ตั้งประเสริฐ (2557) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป ตลอดจนการอำนวยความสะดวกต่อครูในด้านการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร การนำเทคโนโลยีไปใช้วางแผนปฏิบัติงาน การใช้เทคโนโลยีเชิงนวัตกรรม ให้การสนับสนุนจัดหา อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีให้เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพสูงต่อการใช้งานในการปฏิบัติงาน ต่าง ๆ มีการจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Infrastructure Management) ให้เป็นกระบวนการดำเนินงานที่อาศัยปัจจัยพื้นฐาน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก สถานที่ ระบบเครือข่าย เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจ และได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนการสำรวจสภาพ การอำนวยความสะดวกต่อการใช้งานเทคโนโลยี การจัดสถานที่และโครงสร้างทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การออกแบบอาคาร ห้องปฏิบัติการ ห้องเรียนที่เหมาะสมต่อการรองรับการใช้งานทางเทคโนโลยีของครู และผู้เรียน ดังที่ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559, หน้า 57-58) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อความสะดวกรวดเร็ว ทันสมัย ส่งผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสม เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี โดยการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครู อาจารย์ บุคลากร และนักเรียนทุกคนสามารถใช้ในการปฏิบัติงานและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน

พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างเพียงพอ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับวรรณภา จำเริญพีช (2564) ที่ทำการศึกษากภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

1.3 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้เห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล ด้วยการดำเนินการให้ความรู้แก่ครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอน ทั้งการอบรม การสร้างกิจกรรมให้ครูได้มีแนวทางการในการใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนในยุคดิจิทัล สร้างโอกาสให้ครูได้พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพทางด้านเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากขึ้น สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติเป็นรูปแบบออนไลน์ (Online) ได้ตามสถานการณ์จนเกิดเป็นความปกติใหม่ (New Normal) ตลอดจนการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตรของสถานศึกษา ตามวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในการเป็นศูนย์กลางพัฒนาคุณภาพการศึกษา บริหารจัดการด้วยนวัตกรรมที่ทันสมัย สู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องประสานการระดมทรัพยากรในด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2559, หน้า 11-12) ได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอน และการเรียนรู้ รวมทั้งประสานสัมพันธ์ ระดมและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจะต้องเป็นผู้มีสมรรถนะตามหลักเกณฑ์ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ภายใต้รูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคของการบริหารจัดการศึกษาไทยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นโจทย์สำคัญสำหรับการจัดการศึกษาและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพพร้อมรับมือกับความท้าทายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ญัฐฐนิชา พรพทุมชัยกิจ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร สามารถสรุปผลการวิจัย พบว่า

ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ในด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก

1.4 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง ดูแลให้ครูและนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศได้ตรงกับความต้องการอย่างถูกต้อง ถูกกฎหมายและจริยธรรม ออกระเบียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในสถานศึกษา มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างความตระหนักและความเข้าใจในการใช้งานเทคโนโลยี คำนึงถึงความเสมอภาค การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังที่ ชวลิต เกิดทิพย์ (2550, หน้า 41) ได้กล่าวไว้ว่า การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ควรบูรณาการเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการใช้เพื่อการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี โดยแทรกจริยธรรมในการเป็นผู้ใช้เทคโนโลยีที่ดีด้วย เช่น มารยาทในการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแก่องค์การอื่น เมื่อมีโอกาส ประสานความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งภายในและภายนอก เป็นต้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับจิราพัชร ไผ่วุฒิพันธ์ (2564) ที่ได้ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ภาวะผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ผู้บริหารต้องมีความรู้เท่าทัน รู้จักส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง รู้จักการถ่ายทอดความรู้ พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยี โดยกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นประจำ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในเรื่องของการวัดผลและประเมินผล สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีด้านการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยด้วยความรับผิดชอบ มีจริยธรรม

2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยี ทั้งในการดำเนินชีวิต การปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพของงาน ตลอดจนการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อจัดการเรียนการสอน ตามนโยบายของต้นสังกัด ที่จะพัฒนาให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาการศึกษา บริหารจัดการด้วยนวัตกรรมที่ทันสมัย สู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน ดังนั้นครูในสังกัด จึงต้องมีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ต่อการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

สร้างสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย การใช้เป็นคอมพิวเตอร์เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสื่อช่วยสอน สื่อประสม ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การใช้งานในห้องปฏิบัติการร่วมกับอุปกรณ์อื่น ๆ และ ปฏิบัติงานทั่วไปของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนา ผู้เรียนให้สอดคล้องกับนโยบายเรื่องเป็นศูนย์กลางการพัฒนาการศึกษา โดยบริหารจัดการ ด้วยนวัตกรรมที่ทันสมัย นำไปสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืนดังกล่าว นอกจากนี้ ในการปฏิบัติงาน ของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีการกำหนด เป้าประสงค์ในการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทันสมัย ซึ่งทำให้ครูได้มีการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งการจัดการเรียน การสอนและการปฏิบัติงานทั่วไปอยู่ตลอดเวลา ดังที่ พงุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2561, หน้า 47) ได้กล่าวไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกเข้าสู่การเป็นโลกในศตวรรษที่ 21 หรือ โลกยุคดิจิทัลทำให้เกิดความท้าทายต่อการจัดการศึกษาให้มีการเปลี่ยนแปลงจนเกิดระบบ การศึกษาอัจฉริยะ ดังนั้นครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ ทางการศึกษา โดยเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลง ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับสามารถ งามขำ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครู โรงเรียนในเครือข่ายคณะศึกษานิเทศน์เขตปอ ดล เดอ ชาร์ต จังหวัดลพบุรี ในยุคนิวนอร์มัล พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โรงเรียนในเครือ คณะศึกษานิเทศน์เขตปอ ดล เดอ ชาร์ต จังหวัดลพบุรี ในยุคนิวนอร์มัล โดยรวมและรายด้าน ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

สำหรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในด้านต่าง ๆ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูในยุคดิจิทัลมีความจำเป็นต้องเรียนรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อเป็น เครื่องมือในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีทักษะในด้านดิจิทัล ประกอบกับครูซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน จำเป็นต้องมีความรู้ ทักษะ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้เร็วขึ้น ช่วยสร้าง บรรยากาศการเรียนรู้ ช่วยให้บทเรียนและสื่อการสอนมีความหลากหลาย น่าสนใจ สามารถเรียนรู้ ในทุกสถานที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์ (Anywhere, Anytime, Any Device) จนเทคโนโลยีเป็น

ส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในภาวะปกติใหม่ (New Normal) ดังที่ สำนักงานบริหารงาน การมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558, หน้า 21-23) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดทักะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ครูได้นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และเพื่อสร้างจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน ครู และ บุคลากรทางการศึกษา โดยหลักการและสาระสำคัญของการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ เกิดจากในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียน จึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้ หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้านรวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างมี คุณภาพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับพันธยุทธ ทศระเบียบ (2560) ที่ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูด้านการปฏิบัติงานทั่วไป อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีการใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต มีการใช้งานในชีวิตประจำวันที่สอดคล้องกับ การปฏิบัติงานโดยใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี โดยเห็นถึงความสำคัญต่อจัดการปฏิบัติงาน ในศตวรรษที่ 21 หรือในยุคดิจิทัล ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลง ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ใช้เทคโนโลยีเพื่อการปฏิบัติงาน ที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา เพราะเทคโนโลยีสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน เนื่องจากเทคโนโลยีเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่สำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง การศึกษา นอกจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนการเรียนการสอน ครู จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า ทันทต่อ วิทยาการความรู้ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อการปฏิบัติงานที่เท่าทันต่อยุคสมัย การติดต่อ สื่อสารระหว่างบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ครูผู้สอนจึงต้องศึกษาค้นคว้า อยู่เสมอด้วยการอ่าน การฟัง การเข้าร่วมประชุมสัมมนา เพื่อให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานทั่วไป ของสถานศึกษา และนำความรู้ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว ไปปฏิบัติงานเพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานเพื่อผู้เรียนและสถานศึกษา ดังที่ เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548) ได้กำหนดว่าครูต้องแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารใน การพัฒนา หมายถึง ครูต้องค้นหา สังเกต จดจำและรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศที่เกี่ยวกับวิชาชีพครูและใช้ข้อมูลประกอบการ

แก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับเพชรรัตน์ วงศ์คำ (2562) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน มีความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูมากที่สุด เป็นการแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญ และเห็นประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหน่วยงานต้นสังกัด ได้เห็นถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน ทั้งการบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหาร การจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานของครู จึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมให้สถานศึกษาใช้นวัตกรรมอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Loss) เป็นรายบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่จะสามารถนำสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการศึกษา บริหารจัดการด้วยนวัตกรรมที่ทันสมัย สู่อุบัติการณ์ที่เป็นเลิศอย่างยั่งยืน เมื่อผู้บริหารสามารถเป็นต้นแบบที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีในการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี จึงสามารถนำพาให้ครูได้ปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานทั่วไป ได้อย่างเต็มความสามารถ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเอง หาความรู้เพิ่มเติมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ เกิดความจำเป็นที่ครูต้องมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการสอนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา อีกทั้งยังเป็นหลักประกันได้ว่าครูที่มีคุณภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสอน และการปฏิบัติงานทั่วไปในสถานศึกษา

จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อันเป็นไปตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู ดังที่ ณิชภัทร ชุมทรัพย์ (2549, หน้า 46) ได้กล่าวถึงสภาพปฏิบัติจริงของครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในการใช้จัดการเรียนการสอนลักษณะต่าง ๆ รวมถึงอุปกรณ์ต่อพ่วงต่างการใช้งานโปรแกรมสำนักงานอัตโนมัติ โปรแกรมสร้างเว็บเพจ โปรแกรมคำนวณทางสถิติ โปรแกรมแสดงผลมัลติมีเดีย โปรแกรมสร้างสื่อมัลติมีเดีย โปรแกรมจัดทำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โปรแกรมสร้างบทเรียนออนไลน์ โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล การสอนเนื้อหาและการฝึกปฏิบัติใช้เพื่อติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูล และการสืบค้นใช้สอนเนื้อหาบางส่วนโดยใช้เป็นสื่อการสอน ใช้เพื่อวัดประเมินผล และใช้เพื่อการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เป็นเครื่องมือช่วยทำงานในการทำงานในลักษณะต่าง ๆ การสืบค้นข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ฐานข้อมูลซีดีรอม ฐานข้อมูลออนไลน์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศติดต่อสื่อสารกันโดยผ่านระบบคอมพิวเตอร์ เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) การสนทนาออนไลน์ (Chat) กระดานข่าว (Web Board) ใช้รวบรวมข้อมูลเอกสาร ใช้เตรียมการสอน ใช้ในการทำงาน และค้นคว้าวิจัย รวมถึงการใช้เพื่อการจัดการและบริหารสถานศึกษา โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการและบริหารสถานศึกษาในลักษณะต่าง ๆ การใช้โปรแกรมช่วยคำนวณ การใช้โปรแกรมประเมินผลทางสถิติ การใช้โปรแกรมรายงานผลการเรียน ใช้เครือข่ายภายในเฉพาะหน่วยงาน ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเรียนรู้ เพื่อความสำเร็จในวิชาชีพ ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับปิยะวัฒน์ รักราวี (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราบึง กระจปี ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายและวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยี สนับสนุนการนำสื่อเทคโนโลยีมาปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ระดมทุน

จัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงเทคโนโลยีภายในสถานศึกษา และประพฤติดำเนินการเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก เพื่อให้มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีให้ทันต่อยุคสมัย พัฒนาตนเองในการแสดงออกให้เห็นถึงการมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. จากผลการวิจัย พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษามากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรสนับสนุนอุปกรณ์ ปรับปรุงระบบการใช้งานสื่อเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต จัดหางบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของครู ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

3. จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาภาวะผู้นำในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วย อีกทั้งควรศึกษาความต้องการของครูในการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานทั่วไปด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นระยะ ๆ โดยการจัดประชุม อบรม สัมมนา การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการจัดการความรู้ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาระดับกลาง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานต่าง ๆ ให้มีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาระดับกลาง เช่น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างาน เป็นต้น

2. ควรวิจัยเกี่ยวกับระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ โพธิ์ทอง. (2559). ผลของภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนและบรรยากาศโรงเรียน โดยการใช้เทคโนโลยีและการบูรณาการเทคโนโลยีในการสอนของครูเป็นสื่อกลาง ต่อประสิทธิผลครูในโรงเรียนดีศรีตำบล ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กรรณิการ์ พิมพ์รส. (2546). การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563-2565. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กวี วงศ์พัฒน์. (2535). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพบัญชี.
- กานต์ บุญศิริ. (2557). ภาวะผู้นำกับการเป็นนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 8(1), 1-16.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- โกษิก เฉลิหมุ. (2559). กลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนจำอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองทัพอากาศ. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 1, 72-76.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราพัชร ไผ่วุฒิพันธ์. (2564). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. รัชต์ภาคย์, 44(16), 236-250.

- จีระศักดิ์ ชุมภู. (2564). การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุตถินไทย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์, กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ชวลิต เกิดทิพย์. (2550). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ชวลิต เกิดทิพย์. (2553). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารเพื่อการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-พ.ศ. 2561). วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ชัยญาติ ไยดี. (2561). การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 8(1), 150-164.
- ชัยนาม บุญนิตย์. (2563). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.
- ณัชพล พุฒภูงา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการบูรณาการเทคโนโลยีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., วิทยาลัยนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- ณัฐฐนิชา พรปทุมชัยกิจ. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 15(1), 50-64.
- ณิชากัทธ ชุมทรัพย์. (2549). ความคาดหวังและสภาพปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ. (2557). **การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- เดือนใจ สุนกุล. (2562). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2548). **องค์กรแห่งความรู้: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: อรรถกมล.
- ทีศนา แหมมณี. (2561). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 22)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนกฤต พราหมณ์นง, ลิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ และ ธ.ธง พวงสุวรรณ. (2560). การศึกษาองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. **วารสารศรีปทุมปริทัศน์**, 17(1), 43-53.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). **การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎีวิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา**. ชลบุรี: ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. (2549). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ: วี.อินเตอร์.
- นิคม นาคอ้าย. (2549). **องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2554). **โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ปิยะวัฒน์ รักราวี. (2566). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีในยุควิถีชีวิตใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- พงษ์ศักดิ์ ผกามาต. (2553). **ระบบไอซีทีและการจัดการยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: วิตตี้กรุ๊ป.

- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2561). **การพัฒนาเทคโนโลยีขับเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนาครู
สมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** กรุงเทพฯ:
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พันธยุทธ ทศระเบียบ. (2560). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครู
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช.** วิทยานิพนธ์ ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- เพชรรัตน์ วงศ์คำ. (2562). **แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยรังสิต,
ปทุมธานี.
- เพ็ลล์ แสงทรัพย์ทวี. (2546). **การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการเสริม
สมรรถภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน
คณิตศาสตร์ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ภาวดี อนันต์นาวี. (2551). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา.** ชลบุรี: มนตรี.
- ยีน ภูววรรณ. (2546). **ไอซีทีเพื่อการศึกษาไทย.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- รุ่งอรุณ รังรองรัตน์. (2556). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน.** ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ศ., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- วชิราพร พุ่มบานเย็น. (2545). **เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์.** กรุงเทพฯ: ซอฟท์เพรส.
- วินชชัย แสงหม่น. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหาร
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
สระแก้ว.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครศรีธรรมราช, ฉะเชิงเทรา.
- วรรณนภา จำเนียรพีช. (2564). **ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราช
ภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- วรัฏฐา จงปัดนา และสืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา. (2562). **การวิเคราะห์ความต้องการ
จำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนอนุบาลทรัพย์ปัญญาตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิง
เทคโนโลยี.** วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 14(2), 1-12.

- ศราวุธ แจ่มสุข. (2560). **แนวทางการพัฒนาทักษะไอซีทีของครูกลุ่มโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.** วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ศิริจรรย์รัตน์ ไชยศรีหา. (2547). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชาในหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สมคิด บางโม. (2555). **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- सानิตย์ กายาผาด. (2542). **เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต.** กรุงเทพฯ: เวิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.
- สามารถ งามขำ. (2563). **แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู โรงเรียนใน เครื่องคณณภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ต จังหวัดลพบุรี ในยุคนิวอร์มัล.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **ตัวชี้วัดและสาระ การเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). **หลากหลายวิธีการใช้ ICT เพื่อการเรียน การสอน.** กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **รายงานพันธกิจการปฏิรูปการศึกษาไทยของ คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). **แนวทางการจัดทักษะแห่งอนาคตใหม่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้น สมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ.** กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2558). **ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียน** ในศตวรรษที่ 21. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**, 17(4), 216-224.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2551). **เทคโนโลยีสารสนเทศ** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์. (2548). **ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ: ศาสตร์และศิลป์สู่ความเป็นผู้นำที่ สมบูรณ์** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิรัตน์ เอ็ดดุกะชัย.
- สุธาสิณี สว่างศรี. (2554). **การพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- สุวิทย์ ชำนาญ. (2565). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีกับการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พัทลุง เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2536). **ภาวะผู้นำ**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อรรธยา อัครเรืองพิภพ. (2560). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของ ครูในโรงเรียนสำนักงานเขตวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- อานนท์ ปลื้มเนตร. (2560). **การพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทาง การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 41**. **วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร**, 2(4), 49-59.
- อิทธิฤทธิ์ กลิ่นเดช. (2560). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). **การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล**. กรุงเทพฯ: โครงการสานพลัง ประชาธิปไตย.
- Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of Psychological Testing**. New York: Harper and Row.

Kleiner, A. and Lewis, L. (2003). **Internet access in U.S. public schools and classrooms: 1994–2002 (Vol. 1)**. Washington, DC: Department of Education, National Center for Education Statistics.

Stuart, M., Mills, F. and Emus, H. (2009). **The principal as technology leader (Vol. 1)**. Thousand Oaks: Corwin.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
หมายเลขโทรศัพท์ 02-665-3700
2. ดร.ธารินทร์ รसानนท์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
หมายเลขโทรศัพท์ 02-665-3700
3. นายคมศักดิ์ หาญสิงห์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมคงคา
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนปทุมคงคา
หมายเลขโทรศัพท์ 02-391-2444

ภาคผนวก ข แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี
ของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร ใน 4 ด้าน คือ 1) การมี
วิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี 2) การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร 3) การใช้เทคโนโลยีในการจัด
การเรียนการสอน 4) การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ใน 2 ด้าน คือ 1) การจัดการเรียน
การสอน 2) การปฏิบัติงานทั่วไป

โปรดตอบข้อคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อ
การวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นายชลันธร ปานอ่ำ

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่เป็นจริงเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน ตามข้อความต่อไปนี้

1. ระดับการศึกษา
 - ปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์การทำงาน
 - น้อยกว่า 5 ปี
 - ตั้งแต่ 5-10 ปี
 - มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
3. ขนาดของสถานศึกษา
 - ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-119 คน)
 - ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120-719 คน)
 - ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720-1,679 คน)
 - ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรม / การแสดงออก ของผู้บริหารที่ตรงกับความคิดเห็น / ความรู้สึกของท่านเพียงช่องเดียว โดยค่าน้ำหนักคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีพฤติกรรม / การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีพฤติกรรม / การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีพฤติกรรม / การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีพฤติกรรม / การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีพฤติกรรม / การแสดงออกตามข้อความนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ระดับพฤติกรรม / การแสดงออก				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี						
1	ผู้บริหารเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยี เข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยี เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ และวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษา					
3	ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ทางการใช้เทคโนโลยี ไปสู่การปฏิบัติจริงได้ตามวัตถุประสงค์					
4	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย					
5	ผู้บริหารมีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ทางด้าน เทคโนโลยีเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนา สถานศึกษา					
6	ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้นำเทคโนโลยี ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
7	ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าและทันสมัย ของเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการบริหาร สถานศึกษา					
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร						
8	ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ					
9	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากร ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					
10	ผู้บริหารสร้างทีมงานในการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ					

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ระดับพฤติกรรม / การแสดงออก				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
11	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง					
12	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีสำหรับการสื่อสารภายในและภายนอกสถานศึกษา					
13	ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนตามความต้องการเทคโนโลยีของสถานศึกษา					
14	ผู้บริหารสนับสนุนการให้บริการด้านเทคโนโลยีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ					
15	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายและทันสมัยต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร					
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน						
16	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่มีความหลากหลายและทันสมัยในการจัดการเรียนรู้					
17	ผู้บริหารสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนการสอน					
18	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ของนักเรียน					
19	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับเทคโนโลยีในหลักสูตรสถานศึกษา					
20	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี สร้างสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย					

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ระดับพฤติกรรม / การแสดงออก				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
21	ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครู ในการพัฒนาวิชาชีพด้านการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน					
22	ผู้บริหารส่งเสริมการนำอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน					
23	ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารหรือเนื้อหาสาระใหม่ ๆ แก่นักเรียน					
ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี						
24	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี โดยมีความรับผิดชอบต่องสังคม					
25	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้ เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง ไม่ก่อความ เสียหายต่อโรงเรียน					
26	ผู้บริหารส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการ เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี					
27	ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับ การบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครอง ทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อ สังคมในการใช้งานเทคโนโลยี					
28	ผู้บริหารดำเนินการให้ครูและบุคลากรเข้าถึง การใช้เทคโนโลยีอย่างเสมอภาค					

ข้อ ที่	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ระดับพฤติกรรม / การแสดงออก				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
29	ผู้บริหารกำหนดมาตรการด้านการจัดเก็บข้อมูลผ่านอุปกรณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดการรั่วไหลของข้อมูล สูการสร้างความปลอดภัยต่อนักเรียน ครูและบุคลากร					
30	ผู้บริหารส่งเสริมการส่งผ่านข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในช่องทางออนไลน์ (Online)					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรม / การปฏิบัติของท่านเพียงช่องเดียว โดยค่าน้ำหนักคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีพฤติกรรม / การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีพฤติกรรม / การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับมาก

3 หมายถึง มีพฤติกรรม / การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีพฤติกรรม / การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับน้อย

1 หมายถึง มีพฤติกรรม / การปฏิบัติตามข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู	ระดับพฤติกรรม / การปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
1	ข้าพเจ้าสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					

ข้อ ที่	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู	ระดับพฤติกรรม / การปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
2	ข้าพเจ้าสร้างสื่อการเรียนรู้ ผ่านโปรแกรม พื้นฐานจากคอมพิวเตอร์					
3	ข้าพเจ้าใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียน การสอนออนไลน์ (Online)					
4	ข้าพเจ้าใช้ช่องทางการสื่อสารผ่าน แอปพลิเคชันบนสังคมออนไลน์ (Social Network) ในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียน เพื่อความสะดวกรวดเร็ว					
5	ข้าพเจ้าใช้กระดานสนทนาออนไลน์ (Webboard) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นกับนักเรียน					
6	ข้าพเจ้าแนะนำการใช้แอปพลิเคชัน เพื่อการเรียนรู้ (เช่น MOOCs, Edx) ให้นักเรียน ศึกษา					
7	ข้าพเจ้าใช้เว็บไซต์ (Website) หรือบล็อก (Blog) เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
8	ข้าพเจ้าใช้แอปพลิเคชันหรือเกม ในการดึงดูด ความสนใจของนักเรียนในการเรียนรู้					
9	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรมบันทึกภาพและเสียงผ่าน คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน					
10	ข้าพเจ้าสร้างสื่อการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม ไมโครซอฟท์ออฟฟิศ (Microsoft Office) ในการจัดการเรียนการสอน					
11	ข้าพเจ้าแนะนำแหล่งการเรียนรู้จาก อินเทอร์เน็ตที่มีความน่าเชื่อถือให้นักเรียน สืบค้นข้อมูล					

ข้อ ที่	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู	ระดับพฤติกรรม / การปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
12	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรมการวัดผล ประเมินผล ผู้เรียนเป็นรายบุคคลผ่านคอมพิวเตอร์					
13	ข้าพเจ้าใช้อินเทอร์เน็ตในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน					
14	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประโยชน์และความสำคัญของคอมพิวเตอร์ ในการใช้งานด้านการศึกษา					
ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป						
15	ข้าพเจ้าใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) ในการติดต่อสื่อสารและการรับ-ส่งเอกสาร เป็นประจำ					
16	ข้าพเจ้าใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่จำเป็น สำหรับการปฏิบัติงาน					
17	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศ (Microsoft Office) ในการปฏิบัติงาน					
18	ข้าพเจ้าใช้แอปพลิเคชัน (เช่น Line, Messenger) ในการสื่อสารกับบุคคล ที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กับสถานศึกษา					
19	ข้าพเจ้าใช้ระบบออนไลน์ ในการจัดเก็บ ฐานข้อมูลในการปฏิบัติงานต่าง ๆ (เช่น Google Drive, Microsoft 365 Online)					
20	ข้าพเจ้าเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อใช้ ในการปฏิบัติงาน					
21	ข้าพเจ้าแก้ปัญหาเบื้องต้นที่เกิดจากการใช้งาน โปรแกรมจากคอมพิวเตอร์ได้					

ข้อ ที่	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู	ระดับพฤติกรรม / การปฏิบัติ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
22	ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้งานอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์					
23	ข้าพเจ้าใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลความรู้ใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต					
24	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เว็บไซต์ (Website) ของโรงเรียนในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ แก่นักเรียนและผู้ปกครอง					
25	ข้าพเจ้าใช้งานจากโปรแกรมที่ถูกลิขสิทธิ์เท่านั้น					
26	ข้าพเจ้าให้คำปรึกษาเพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค ผลการหาค่า IOC

แบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม
เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. ขอให้ท่านกรุณาพิจารณาข้อความในแบบสอบถามว่าเนื้อหาสาระของแต่ละข้อคำถามครอบคลุมในเรื่องที่ต้องการศึกษา และใช้ภาษาชัดเจนหรือไม่ แล้วกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมิน ดังต่อไปนี้

+1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความนั้น เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร/การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา ในด้านนั้น ๆ

0 เมื่อท่านไม่แน่ใจว่า ข้อความนั้น เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร/การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา ในด้านนั้น ๆ

-1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความนั้น ไม่เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร/การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา ในด้านนั้น ๆ

หากท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม โปรดกรุณาให้ข้อเสนอแนะ และขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินแบบสอบถามนี้

นายชลันธร ปานอ่ำ

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
1	ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ประสบการณ์การทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ ตั้งแต่ 5-10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
3	ขนาดของสถานศึกษาที่ท่านสังกัด ☐ ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 1-119 คน) ☐ ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 120-719 คน) ☐ ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 720-1,679 คน) ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี สามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา ตลอดจนใช้ความเป็นผู้นำสร้างแรงจูงใจให้ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตระหนักถึงประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีไปบูรณาการในการจัดการศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีของครูและบุคลากรให้สามารถใช้พัฒนาตนเอง และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ให้บรรลุเป้าหมายทางการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรให้พร้อมรับความท้าทายที่เกิดจาก

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ ตลอดจนการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความรู้ ความเข้าใจ มีความระมัดระวังและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี

การมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหารในการเห็นความสำคัญของเทคโนโลยี กำหนดให้มีการปฏิบัติการ โดยให้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ครูและบุคลากรในการใช้ปฏิบัติงาน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบให้มีความทันสมัย กำหนดนโยบายให้นำเทคโนโลยีไปใช้ในการปฏิบัติงานทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการใช้เทคโนโลยี							
1	ผู้บริหารเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
3	ผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ทางการใช้เทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติจริงได้ตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ทางด้านเทคโนโลยีเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารกำหนดนโยบายให้นำเทคโนโลยีไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าและทันสมัยของเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหาร ในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของสถานศึกษา สนับสนุนครูและบุคลากร เพื่อสร้างและใช้ระบบเทคโนโลยีสำหรับการบริหารและปฏิบัติการ การจัดสรรงบประมาณ ในการสนับสนุนตามความต้องการเทคโนโลยีของสถานศึกษา ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการ บริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น โดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามา บริหารจัดการ และปรับปรุงระบบตามแผนเทคโนโลยีของสถานศึกษา สนับสนุนการให้บริการ ด้านเทคโนโลยีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ ตลอดจนการจัดให้มีการดำเนินงาน ด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	รวม		
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร							
1	ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและบุคลากรใช้ เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสร้างทีมงานในการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีสำหรับ การสื่อสารภายในและภายนอกสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุน ตามความต้องการเทคโนโลยีของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสนับสนุนการให้บริการด้าน เทคโนโลยีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ที่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
8	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายและทันสมัยต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน

การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงผลออกของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และการสอน สร้างกระบวนการให้ครูและนักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมให้มีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในหลักสูตร กลยุทธ์ที่ใช้ในการสอน และในบริบทของการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนให้มากขึ้น การให้การช่วยเหลือครู โดยการสร้างโอกาสการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ผู้ให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
ด้านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน							
1	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีที่มีความหลากหลายและทันสมัยในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับเทคโนโลยีในหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี สร้างสื่อการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครู ในการพัฒนาวิชาชีพด้านการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารส่งเสริมการนำอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารหรือเนื้อหาสาระใหม่ ๆ แก่นักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของผู้บริหาร ถึงการเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความรู้ความเข้าใจ มีความระมัดระวัง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม การสร้างความตระหนัก และความเข้าใจจริยธรรมในการใช้ งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่องค์กร การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึง การส่งเสริมและ บังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้ กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี							
1	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี โดยมีความรับผิดชอบต่อสังคม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง ไม่ก่อความเสียหายต่อโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ผู้บริหารส่งเสริมและบังคับใช้มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความรับผิดชอบต่อสังคมในการใช้งานเทคโนโลยี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ผู้บริหารดำเนินการให้ครูและบุคลากรเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีอย่างเสมอภาค	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
6	ผู้บริหารกำหนดมาตรการด้านการจัดเก็บข้อมูลผ่านอุปกรณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดการรั่วไหลของข้อมูล สูการสร้างความปลอดภัยต่อนักเรียน ครูและบุคลากร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ผู้บริหารส่งเสริมการส่งผ่านข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในช่องทางออนไลน์ (Online)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของครูในการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยทำงานลักษณะต่าง ๆ เพื่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของการเป็นผู้สอน และการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของครูในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการความรู้ความเข้าใจในเนื้อหารายวิชาที่ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถเลือกเทคโนโลยีที่จะใช้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมเนื้อหา วิธีการสอนสู่การเรียนรู้ของนักเรียน และใช้เทคโนโลยีบูรณาการวิธีสอนและเนื้อหาได้อย่างเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์เทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดผลประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	รวม		
ด้านการจัดการเรียนการสอน							
1	ข้าพเจ้าสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ข้าพเจ้าสร้างสื่อการเรียนรู้ ผ่านโปรแกรมพื้นฐานจากคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ข้าพเจ้าใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (Online)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ข้าพเจ้าใช้ช่องทางการสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันบนสังคมออนไลน์ (Social Network) ในการติดต่อสื่อสารกับนักเรียนเพื่อความสะดวกรวดเร็ว	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ข้าพเจ้าใช้กระดานสนทนาออนไลน์ (Webboard) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกับนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	ข้าพเจ้าแนะนำการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ (เช่น MOOCs, Edx) ให้แก่นักเรียนศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	รวม		
7	ข้าพเจ้าใช้เว็บไซต์ (Website) หรือบล็อก (Blog) เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	ข้าพเจ้าใช้แอปพลิเคชันหรือเกมในการดึงดูดความสนใจของนักเรียนในการเรียนรู้	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
9	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรมบันทึกภาพและเสียงผ่านคอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	ข้าพเจ้าสร้างสื่อการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศ (Microsoft Office) ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	ข้าพเจ้าแนะนำแหล่งการเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ตที่มีความน่าเชื่อถือให้นักเรียนสืบค้นข้อมูล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรมการวัดผล ประเมินผล ผู้เรียนเป็นรายบุคคลผ่านคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	ข้าพเจ้าใช้อินเทอร์เน็ตในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประโยชน์และความสำคัญของคอมพิวเตอร์ในการใช้งานด้านการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป

การปฏิบัติงานทั่วไป หมายถึง พฤติกรรม/การแสดงออกของครูและบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานตามภาระงานอื่น นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน ตามที่ทางสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามอบหมาย

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	รวม		
ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป							
1	ข้าพเจ้าใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) ในการติดต่อสื่อสารและการรับ-ส่งเอกสารเป็นประจำ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ข้าพเจ้าใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ข้าพเจ้าใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์ออฟฟิศ (Microsoft Office) ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ข้าพเจ้าใช้แอปพลิเคชัน (เช่น Line, Messenger) ในการสื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ข้าพเจ้าใช้ระบบออนไลน์ ในการจัดเก็บฐานข้อมูลในการปฏิบัติงานต่าง ๆ (เช่น Google drive, Microsoft 365 online)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	ข้าพเจ้าเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ข้าพเจ้าแก้ปัญหาเบื้องต้นที่เกิดจากการใช้งานโปรแกรมจากคอมพิวเตอร์ได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	ข้าพเจ้าศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้งานอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อใช้กับคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	ข้าพเจ้าใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลความรู้ใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	ข้าพเจ้าให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เว็บไซต์ (Website) ของโรงเรียนในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ แก่นักเรียนและผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่				ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	รวม		
11	ข้าพเจ้าใช้งานจากโปรแกรมที่ถูกลิขสิทธิ์เท่านั้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	ข้าพเจ้าให้คำปรึกษาเพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

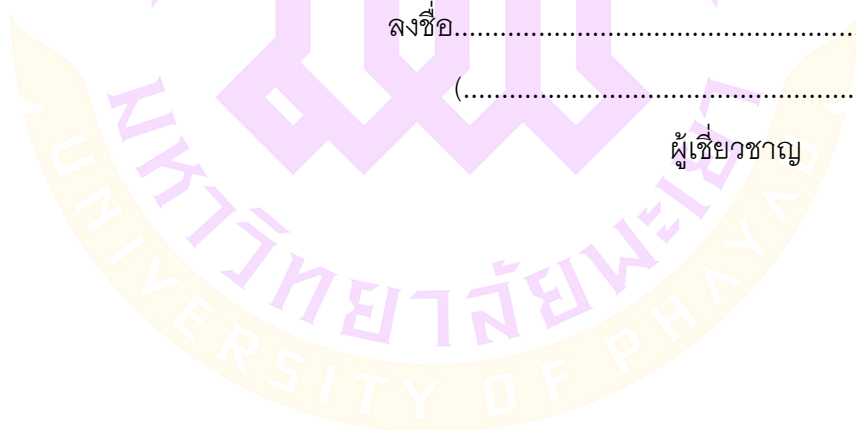
.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ชลันธร ปานอ่ำ
วัน เดือน ปี เกิด	29 ธันวาคม 2534
สถานที่เกิด	นนทบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 ศษ.บ. (สังคมศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	15/3 หมู่ 2 ถนนตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี ตำบลราษฎร์นิยม อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี 11150
ผลงานตีพิมพ์	ชลันธร ปานอ่ำ และอัจฉรา วัฒนางรงค์. (2566). ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี, 5(3), 1013-1026.

